

SFINANSOWANE Z FUNDUSZU PROMOCJI MLEKA W RAMACH ZADANIA

„DZIAŁALNOŚĆ NA FORUM EUROPEJSKIM 2024”

Treść raportu (listopad 2024r.)

- Grupa robocza nad wizją europejskiego rolnictwa, 4 listopada 2024, Copa-Cogeca

Podczas drugiego wewnętrznego spotkania Copa-Cogeca, mającego na celu opracowanie Wizji na Przyszłość Rolnictwa w UE, odbyła się ważna dyskusja nad przyszłym kształtem sektora rolniczego w Europie. Spotkanie miało na celu analizę i wymianę poglądów nad pierwszym projektem dokumentu, który uwzględnia dotychczasowe wnioski, konsultacje z członkami organizacji oraz reakcje na wcześniejsze spotkania. Omawiane kwestie dotyczyły szerokiego zakresu tematów, w tym wyzwań demograficznych, konkurencyjności sektora, potrzeby bardziej przewidywalnej polityki europejskiej oraz roli rolników i spółdzielni rolniczych jako kluczowych aktorów na drodze do zrównoważonego rozwoju.

Uczestnicy podkreślili, że przyszłość rolnictwa w Europie wymaga stabilności i przewidywalności działań ze strony instytucji unijnych. Obecne wyzwania, takie jak wzrastający wiek rolników, rosnące koszty produkcji, niestabilność rynku i skutki zmian klimatycznych, stawiają sektor rolny w trudnej sytuacji. Dlatego niezbędne jest, aby polityka europejska nie tylko służyła wyznaczaniu ambitnych celów, ale także zapewniała środki i wsparcie do ich osiągnięcia.

Kluczowym elementem spotkania było omówienie wizji rolnictwa do 2050 roku, które musi być zrównoważone pod względem ekonomicznym, środowiskowym i społecznym. Wskazano, że europejskie rolnictwo ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa żywnościowego i że należy je wzmocnić poprzez bardziej sprawiedliwą politykę handlową oraz wspieranie innowacji technologicznych. Wymieniono wiele inicjatyw, które mogą przynieść pozytywne zmiany, w tym rozwój energii odnawialnej na terenach rolniczych, promowanie nowych technik genetycznych i technologicznych, a także wzmocnienie roli spółdzielni rolniczych jako narzędzia do budowania odporności sektora.

Podczas spotkania podkreślano konieczność dialogu z instytucjami UE w celu tworzenia spójnej polityki, która odzwierciedla rzeczywiste potrzeby rolników i pozwala im odgrywać rolę liderów zrównoważonego rozwoju. Zwrócono uwagę na konieczność zmiany języka używanego w dokumentach, aby był bardziej przystępny dla szerokiego grona odbiorców, szczególnie rolników. Wskazywano na potrzebę współpracy ponad podziałami oraz formułowania krótszych, bardziej przejrzystych dokumentów, które skupiłyby się na konkretnych celach i działaniach.

Podczas spotkania zarysowano kontekst, w którym znalazł się sektor rolnictwa. Podkreślono, że średni wiek rolników w UE stale rośnie – ponad 50% z nich ma więcej niż 45 lat, a około 20% przekroczyło

65. Starzenie się tej grupy zawodowej jest jednym z najpoważniejszych wyzwań, z którym musimy się zmierzyć, aby zapewnić trwałość i przyszłość sektora rolniczego. Dotychczasowe osiągnięcia rolnictwa, choć imponujące, wymagają ponownej oceny, by wyznaczyć drogę, którą rolnictwo ma podążać do 2050 roku. Przywołano także kluczowe dokumenty, które zostały opracowane w ostatnich miesiącach i które będą fundamentem tej nowej wizji.

W trakcie dyskusji poruszono potrzebę dostosowania dokumentu do odbiorców, w tym nowo wybranych eurodeputowanych. Część delegacji zasugerowała, aby materiały były przedstawiane w sposób zrozumiały, np. poprzez proste objaśnienia nowych technik genomowych. Podkreślono znaczenie klarownego pozycjonowania rolnictwa UE wobec kwestii rozszerzenia Wspólnoty, sytuacji Ukrainy oraz umów handlowych, takich jak Mercosur. Istotne było także odniesienie się do komentarzy i obietnic Komisji Europejskiej, co pozwoli na wzmocnienie naszych argumentów i przedstawienie jednolitego stanowiska.

Podczas spotkania pojawiły się głosy, że dokument powinien odważniej mówić o roli rolników jako liderów zrównoważonego rozwoju. W dyskusjach podkreślano, że zamiast tylko mieć nadzieję na wysłuchanie, musimy z dumą mówić o naszej pozycji jako kluczowych aktorów na rzecz zrównoważonego rolnictwa. Dokument musi wyraźnie podkreślać, że jest to wkład w kształtowanie przyszłości rolnictwa, a nie tylko dokument roboczy. Istotne jest także przypomnienie, że rolnicy dostarczają nie tylko produktów pochodzenia zwierzęcego, ale także zdrową, pełnowartościową żywność.

Jednym z priorytetów, który został mocno podkreślony, jest odporność rolnictwa na kryzysy. Struktura dokumentu powinna być bardziej precyzyjna i skondensowana, aby przyciągnąć uwagę odbiorców. Zbyt obszerne teksty mogą zniechęcić, dlatego skupienie się na kluczowych punktach, a także ewentualne przygotowanie dodatkowej, skróconej wersji dokumentu jest istotne. Pojawiły się sugestie, aby środki finansowe na wsparcie rolnictwa pochodziły nie tylko z Wspólnej Polityki Rolnej, ale także innych funduszy, takich jak fundusze na transformację.

Ważne jest, aby wszyscy uczestnicy byli zgodni co do celów, jakie chcemy osiągnąć. Poruszono także kwestie reprezentacji rolników w europejskich ciałach decyzyjnych, takich jak EBAF, gdzie nasze interesy powinny być reprezentowane obok przedstawicieli uczelni czy organizacji pozarządowych. Podkreślono, że nie możemy zamykać się w tzw. „bańce brukselskiej” – język dokumentu musi być zrozumiały dla każdego, bez skomplikowanej terminologii.

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

Kwestia umowy z Mercosurem, choć kontrowersyjna, została pozostawiona jako przykład i element do dalszej dyskusji. Podobnie ważne są tzw. klauzule lustrzane, które od zawsze były priorytetem naszego sektora. Całość dyskusji skupiła się na tym, aby wspólnie budować spójny, konkretny i realistyczny plan działań na przyszłość, z pełnym wsparciem rolników i ich spółdzielni jako kluczowych partnerów europejskiego projektu rolniczego.

W ramach podsumowania spotkania wskazano na dalsze kroki – konieczność kontynuowania prac nad dokumentem wizji oraz uwzględniania dalszych komentarzy i postulatów ze strony członków. Nacisk położono na utrzymanie jednolitego stanowiska i przedstawienie spójnej wizji, która umożliwi sektorowi rolniczemu stawienie czoła wyzwaniom przyszłości i zapewni jego zrównoważony rozwój na przestrzeni kolejnych dekad.

Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji

- Wizja współpracy na rzecz zrównoważonej i konkurencyjnej Europy: Priorytety na kadencję 2024-2029, 5 listopada 2024, Parlament Europejski

5 listopada w Parlamencie Europejskim odbyło się wyjątkowe wydarzenie, podczas którego Europejski Ruch Spółdzielczy zaprezentował swoje wizje oraz rozwiązania wobec najważniejszych wyzwań stojących przed Unią Europejską w latach 2024–2029. Spotkanie zgromadziło przedstawicieli spółdzielni z różnych sektorów gospodarki, takich jak przemysł, usługi, rolnictwo, energia odnawialna czy handel detaliczny. Dyskusje koncentrowały się na zagadnieniach związanych z konkurencyjnością, zrównoważonym rozwojem, prawami socjalnymi i demokratycznymi, a także na wyzwaniach gospodarczych wynikających z bieżących przemian politycznych i społecznych.

Gospodarzem wydarzenia była eurodeputowana Irene Tinagli, a organizację wsparły organizacje takie jak CECOP, Cooperatives Europe, REScoop, Eurocoop, EACB i COGECA. Spotkanie uwidoczniało, że spółdzielnie odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu gospodarki społecznej oraz w tworzeniu trwałych i innowacyjnych rozwiązań gospodarczych.

Giuseppe Guerini, przewodniczący Cooperatives Europe, podkreślił znaczenie równowagi

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

między konkurencyjnością a zrównoważonym rozwojem, zwracając uwagę na potrzebę wspierania modeli gospodarczych, które dbają nie tylko o efektywność, ale także o zasoby naturalne i społeczne. Zaznaczył, że konkurencyjność powinna być rozumiana szerzej niż tylko jako rywalizacja przedsiębiorstw – powinna obejmować także atrakcyjność obszarów wiejskich dla mieszkańców.

Elli Tsiforou z Copa-Cogeca wskazała na znaczenie współpracy i innowacji w sektorze rolnym, który stoi przed wyzwaniami związanymi z wymianą pokoleniową i zmianami klimatycznymi. Zwróciła uwagę na kluczową rolę spółdzielni rolniczych w edukacji młodych rolników oraz ich wsparciu w pokonywaniu barier w zakładaniu gospodarstw. Te kwestie znalazły również odzwierciedlenie w rezolucji Parlamentu Europejskiego dotyczącej „Odnowy pokoleniowej w przyszłych gospodarstwach rolnych UE”.

Podczas spotkania szczególną uwagę poświęcono wyzwaniom regulacyjnym, finansowym oraz cyfrowym, które stoją przed spółdzielniami w Europie. Marco Mancino z Europejskiego Stowarzyszenia Banków Spółdzielczych podkreślił potrzebę wspierania małych i średnich przedsiębiorstw przez inkluzywne finansowanie oraz uproszczone ramy regulacyjne. Natomiast Todor Ivanov z Eurocoop zwrócił uwagę na rolę konsumentów jako współwłaścicieli spółdzielni, którzy mogą przyczyniać się do bardziej zrównoważonych nawyków konsumpcyjnych.

W debacie poruszono także kwestie związane z przyszłością rynku pracy i znaczeniem transformacji cyfrowej dla rozwoju zrównoważonej gospodarki. Diana Dovgan z CECOP wskazała, że pomimo nowych wyzwań, takich jak deindustrializacja czy wzrost inflacji, spółdzielnie pozostają dowodem na to, że jakość zatrudnienia może być połączona z konkurencyjnością. Wspomniano również o potrzebie inwestycji w infrastrukturę cyfrową oraz lepszym dostępie do funduszy UE, co jest kluczowe dla wspierania lokalnych społeczności.

Na zakończenie podkreślono, że spółdzielnie, dzięki swoim unikalnym wartościom i strukturze, są nie tylko ważnym elementem europejskiego modelu gospodarczego, ale również skutecznym narzędziem w budowaniu bardziej sprawiedliwego, zrównoważonego i konkurencyjnego społeczeństwa.

Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji

- Spotkanie z Terra Lacta, 5 listopada 2024, Copa-Cogeca

Spotkanie z francuską spółdzielnią mleczarską Terra Lacta, które odbyło się 5 listopada, było okazją do omówienia kluczowych wyzwań i możliwości współpracy między sektorem mleczarskim w Polsce i Francji. W rozmowach uczestniczyli Dyrektor Generalny Terra Lacta, członkowie zarządu i pracownicy tej spółdzielni, a także przedstawiciele organizacji krajowych z Polski i Francji związanych z Cogeca. Terra Lacta, działająca od 1936 roku, odegrała znaczącą rolę w rozwoju francuskiego mleczarstwa, stawiając na wysoką jakość produktów, dbałość o środowisko oraz budowanie trwałych relacji z producentami mleka. Spółdzielnia zrzesza 1200 gospodarstw, które dostarczają mleko krowie i kozie, a także produkują sery, twarogi i masło.

Agnieszka Maliszewska, reprezentująca Polską Izbę Mleka, podkreśliła podczas swojego wystąpienia, że wieloletnie doświadczenie w sektorze mleczarskim nauczyło ją, iż kluczem do sukcesu jest współpraca, a nie rywalizacja. Przedstawiła także działalność Polskiej Izby Mleka, zwracając uwagę, że organizacja współpracuje z firmami z kapitałem francuskim, a Francja jest jednym z najważniejszych partnerów handlowych polskiego sektora mleczarskiego.

Jednym z tematów dyskusji była trudna sytuacja małych gospodarstw rolnych, które w obecnych warunkach gospodarczych coraz częściej zmuszone są traktować swoją działalność jako zajęcie hobbystyczne. Wysokie koszty produkcji, niska rentowność i ograniczony dostęp do finansowania sprawiają, że coraz więcej rolników, zwłaszcza w branży mleczarskiej, rezygnuje z działalności. Zjawisko to przyczynia się do sukcesywnego spadku liczby gospodarstw rolnych – każdego tygodnia kolejne małe gospodarstwa znikają z rynku.

Rozmawiano również o kluczowej roli eksportu do Chin, szczególnie w kontekście procedury antydumpingowej prowadzonej przez ten kraj. Ewentualne ograniczenie eksportu produktów mleczarskich do Chin mogłoby doprowadzić do nadpodaży na unijnym rynku wewnętrznym, co w konsekwencji nasiliłoby konkurencję między europejskimi producentami, negatywnie wpływając na ceny i marże. Taka sytuacja mogłaby pogorszyć kondycję wielu gospodarstw, które już teraz borykają się z trudnościami.

Kolejnym problemem poruszonym podczas rozmów był ograniczony dostęp do ziemi rolnej w Polsce, mimo malejącej liczby gospodarstw. Ceny gruntów osiągają rekordowe poziomy – nawet do 1 mln zł za hektar w niektórych regionach – co czyni je nieosiągalnymi dla wielu rolników, zwłaszcza tych prowadzących mniejsze gospodarstwa. Przyczynami tej sytuacji są m.in. malejąca dostępność gruntów

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

rolnych w wyniku urbanizacji oraz rosnące zainteresowanie ziemią jako formą inwestycji. Dla wielu rolników oznacza to brak możliwości rozwoju i powiększenia gospodarstw, mimo rosnącego zapotrzebowania na produkty rolne.

Prezentacja przygotowana przez Agnieszkę Maliszewską, dyrektor biura Polskiej Izby Mleka, stanowiła wartościowe źródło informacji na temat aktualnej sytuacji i perspektyw sektora mleczarskiego w Polsce. Szczegóły można znaleźć pod podanym linkiem.

Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji

- Grupa robocza: WPR, rozwój obszarów wiejskich i zarządzanie ryzykiem, 6 listopada 2024, Copa-Cogeca

Spotkanie, które odbyło się w formacie hybrydowym, było okazją do szerokiej wymiany poglądów na temat aktualnych wyzwań i możliwości w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz polityk związanych z rozwojem obszarów wiejskich. Uczestnicy poruszyli wiele istotnych kwestii, w tym wdrażanie programów rozwoju obszarów wiejskich, nowe propozycje legislacyjne Komisji Europejskiej oraz zarządzanie ryzykiem w sektorze rolnym.

Dyskusja na temat niewykorzystania środków z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich była jednym z kluczowych punktów poranka. Uczestnicy zwrócili uwagę na trudności związane z realizacją projektów w ostatnich latach, co wiązało się z potrzebą bardziej elastycznego podejścia w przyszłości. W odpowiedzi na rosnącą częstotliwość klęsk żywiołowych, Komisja Europejska zaproponowała nowe środki, które mają wspierać państwa członkowskie w reagowaniu na takie sytuacje.

Pani Veronika Madner z DG AGRI przedstawiła projekt zmiany regulacji UE 2020/2220, wprowadzający środek M23. Nowa propozycja pozwoli państwom członkowskim na udzielanie wsparcia finansowego rolnikom, właścicielom lasów i małym przedsiębiorstwom przetwarzającym produkty rolne, które doświadczyły strat wynoszących co najmniej 30% potencjału produkcyjnego w wyniku klęsk żywiołowych. Przewidziane wsparcie będzie miało charakter ryczałtowy i wyniesie maksymalnie 42 tys. euro na beneficjenta, przy 100% współfinansowaniu z funduszy unijnych. Państwa członkowskie będą miały możliwość obniżenia tego limitu, dostosowując go do własnych priorytetów. Środki te mają być dostępne do końca 2025 roku.

Jednym z istotnych elementów nowego środka jest zmniejszenie obciążeń administracyjnych poprzez uproszczenie zasad uznawania przypadków siły wyższej. W przypadku inwestycji związanych z odtwarzaniem potencjału produkcyjnego rolnicy będą mogli ubiegać się o wsparcie nawet wtedy, gdy operacje zostaną zakończone przed złożeniem wniosku.

Ważnym tematem była również dyskusja na temat ograniczonego dostępu do gruntów rolnych, szczególnie w Polsce. Wzrost cen ziemi – sięgający nawet milion złotych za hektar w niektórych regionach – stanowi poważną przeszkodę dla rozwoju gospodarstw, zwłaszcza tych mniejszych. Uczestnicy podkreślali potrzebę bardziej kompleksowego podejścia do zarządzania gruntami, które uwzględniałoby zarówno rozwój obszarów wiejskich, jak i zabezpieczenie ziemi jako zasobu

strategicznego.

Podczas sesji popołudniowej omówiono zagadnienia związane z zarządzaniem ryzykiem w ramach WPR. W przedstawionej analizie podkreślono, że wsparcie w zakresie narzędzi zarządzania ryzykiem powinno zostać rozszerzone, aby lepiej odpowiadało na potrzeby rolników. Obecnie jedynie 21% gospodarstw w Unii Europejskiej korzysta z tego rodzaju wsparcia, co oznacza konieczność zwiększenia zasięgu takich działań w przyszłości. W tym kontekście szczególną uwagę zwrócono na konieczność integracji narzędzi krajowych i unijnych w ramach strategicznych planów WPR na lata 2023-2027.

Podczas rozmów zasygnalizowano również potrzebę opracowania spójnej strategii dla obszarów wiejskich po 2027 roku. Dyskutowano o potencjale programów LEADER i CLLD oraz ich roli w realizacji długoterminowej wizji UE dotyczącej obszarów wiejskich. Wspomniano także o konieczności uproszczenia procedur i zwiększenia dostępności środków finansowych, co mogłoby znacząco wpłynąć na jakość życia na terenach wiejskich.

Spotkanie zakończyło się omówieniem przygotowań do kolejnych sesji, w tym debaty na temat przyszłości WPR. Podkreślono, że dalsze prace będą koncentrować się na znalezieniu równowagi między potrzebami rolników, wymogami ekologicznymi a oczekiwaniami społeczeństwa. Wskazano również na konieczność wzmocnienia współpracy między państwami członkowskimi, aby skuteczniej odpowiadać na wyzwania stojące przed unijnym rolnictwem.

Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji

- Grupa Robocza: Promocja, 7 listopada 2024, Copa-Cogeca

7 listopada 2024 roku odbyło się spotkanie Grupy Roboczej ds. Promocji, podczas którego omówiono szereg istotnych zagadnień związanych z polityką promocji produktów rolnych i przyszłymi działaniami w tej dziedzinie.

W trakcie rozmów podkreślono fundamentalne znaczenie promocji w przedstawianiu działań sektora rolnego konsumentom. Podkreślono, że promocja nie ogranicza się wyłącznie do prezentacji produktów, lecz obejmuje także propagowanie procesów produkcji zgodnych z zasadami dobrostanu, a także promowanie wartości, jakie leżą u podstaw działań sektora rolnego. Jest to kluczowy element budowania wizerunku branży, który od dekad kształtuje relacje z konsumentami i innymi interesariuszami.

Przedstawiono propozycje Komisji Europejskiej dotyczące priorytetów oraz budżetu na 2025 rok. Dyskutowano o konieczności współpracy Parlamentu Europejskiego i Rady w ramach negocjacji budżetowych. W kontekście finansowym szczególną uwagę zwrócono na konieczność przygotowania wspólnego listu, który mógłby wpłynąć na przebieg negocjacji między instytucjami UE.

Zaprezentowano zmiany wynikające z *Amending Letter No 1 (AL 1/2025)* do projektu budżetu na 2025 rok. Wśród najważniejszych punktów znalazły się:

1. Zwiększenie płatności o 10 miliardów euro w ramach funduszy spójności, z przeznaczeniem na pomoc państwom członkowskim dotkniętym klęskami żywiołowymi.
2. Aktualizacje dotyczące funduszy rolnych, w tym potrzeby budżetowe Europejskiego Funduszu Gwarancji Rolnych (EAGF). Wydatki związane z rezerwą rolną mają wynieść 570 milionów euro, co uwzględnia zarówno nowe środki, jak i przesunięcia z 2024 roku.
3. Zmiany w budżetach agencji unijnych, w tym wzmocnienie działań Europejskiego Urzędu Prokuratury (EPPO) oraz agencji takich jak CEPOL czy Europol, w zakresie cyberbezpieczeństwa i zarządzania zasobami ludzkimi.

Podkreślono, że aktualizacja budżetu uwzględnia zmieniające się warunki rynkowe oraz decyzje legislacyjne w sektorze rolnym podjęte po zatwierdzeniu pierwotnego projektu budżetu w lipcu 2024 roku.

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

Przedstawiono zmiany w regulacjach dotyczących kwalifikowalności wnioskodawców w ramach programów promocji. Proponowane modyfikacje obejmują:

- Usunięcie wymogu reprezentatywności (art. 1(d)),
- Ułatwienia w zasadzie „kontynuacji” programu,
- Wprowadzenie zasad mających na celu zapobieganie konfliktom interesów.

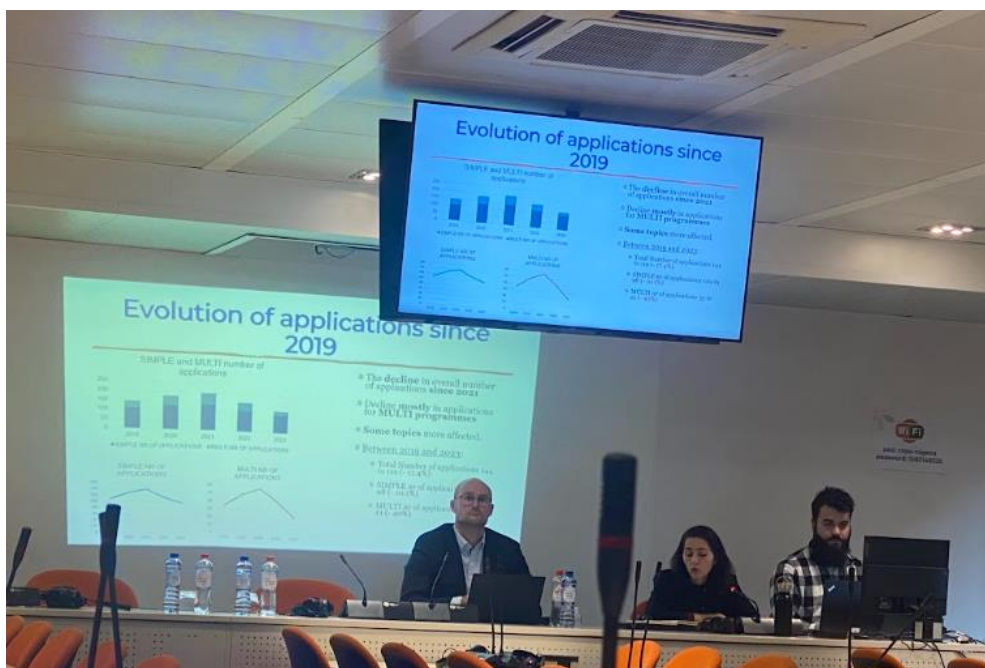
Zmiany te mają na celu zwiększenie dostępności programów dla większej liczby organizacji oraz uproszczenie procedur administracyjnych.

Podczas spotkania poruszono także temat przyszłości polityki promocji, w tym jej dostosowania do nowych wyzwań związanych z Europejskim Zielonym Ładem oraz Planem Walki z Rakiem. Polityka promocji ma na celu nie tylko wspieranie zrównoważonej produkcji żywności, ale także zapewnienie konkurencyjności sektora rolnego na rynku wewnętrznym i poza nim.

Harmonogram dalszych działań

- 20 listopada 2024 r. zaplanowano głosowanie w Komitecie ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych.
- Przyjęcie programu przez Komisję Europejską ma nastąpić w grudniu 2024 r., a publikacja zaproszeń do składania wniosków jest przewidziana na styczeń 2025 r.
- Dni informacyjne odbędą się w dniach 29-30 stycznia 2025 r.

Spotkanie dostarczyło istotnych informacji na temat planowanych działań w zakresie promocji produktów rolnych w 2025 roku. Podkreślono konieczność wspierania sektora w obliczu nowych wyzwań oraz rosnącego znaczenia promocji jako narzędzia budowania pozytywnego wizerunku europejskiego rolnictwa. W dalszej perspektywie kluczowe będą współpraca międzyinstytucjonalna oraz dostosowanie działań do priorytetów polityki unijnej.

- Grupa robocza: jakość, 7 listopada 2024, Copa-Cogeca

Podczas spotkania omówiono kluczowe kwestie związane z ochroną nazw produktów pochodzenia zwierzęcego oraz działania legislacyjne podejmowane na poziomie UE i państw członkowskich. Decyzja Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz przyszłe kroki legislacyjne były centralnym tematem dyskusji, w kontekście rosnącej liczby produktów roślinnych na rynku oraz ich wpływu na tradycyjne produkty zwierzęce.

Decyzja TSUE dostarczyła wskazówek dla państw członkowskich dotyczących regulacji nazw produktów. Trybunał podkreślił, że państwa mogą przyjmować przepisy ochronne, o ile nie naruszają unijnych regulacji. W szczególności:

- TSUE uznał, że Francja w swojej legislacji nie ustanowiła formalnej „nazwy prawnej” chroniącej produkty mięsne i mleczne, co oznacza, że producenci alternatywnych produktów roślinnych nadal mogą używać nazw zwyczajowych i opisowych.
- Państwa takie jak Węgry czy Rumunia już chronią nazwy produktów na poziomie krajowym, podczas gdy Polska i Czechy pracują nad regulacjami. Portugalia chroni natomiast nazwy skór, a Włochy mierzą się z problemem nieważności swoich przepisów.

Rozważane są zmiany w przepisach, w tym modyfikacja Aneksu VI punktu 5, aby wprowadzić

obowiązek informowania o obecności tłuszczów i białek pochodzenia zwierzęcego w mieszankach produktów. Nowe przepisy miałyby zapobiec dezinformacji konsumentów i wzmocnić ochronę tradycyjnych nazw produktów zwierzęcych.

W ramach ogólnych regulacji, np. Rozporządzenia FIC 1169/2011, nazwa produktu musi odzwierciedlać jego charakter:

- Nazwy prawne zarezerwowane są dla produktów spełniających szczególne wymogi.
- Nazwy zwyczajowe i opisowe pozostają dopuszczalne w przypadku braku prawnych regulacji.

TSUE, wraz z Copa i Cogeca, apeluje o wprowadzenie unijnych przepisów jednoznacznie definiujących nazwy produktów zwierzęcych. Propozycje te mają na celu ochronę konsumentów, uniknięcie wprowadzania w błąd oraz zabezpieczenie wizerunku produktów zwierzęcych. Postuluje się, aby alternatywne produkty roślinne rozwijały własne nazwy i tożsamość rynkową, analogicznie do margaryny, która nigdy nie twierdziła, że jest masłem.

Zwiększenie liczby alternatywnych produktów wymaga również przemyślanych regulacji dotyczących nowych technologii i produktów, takich jak białka wytwarzane za pomocą precyzyjnej fermentacji. Brak jednoznacznych regulacji prawnych w tej dziedzinie rodzi szereg pytań dotyczących etykietowania, bezpieczeństwa i możliwości patentowych.

Komisja Europejska wskazała na potencjalne korzyści płynące z przejścia na zrównoważone systemy produkcji i konsumpcji białek. Scenariusze obejmujące zmiany w dietach na bardziej roślinne oraz wsparcie dla produkcji białek roślinnych pokazują:

- Możliwość znacznej redukcji emisji gazów cieplarnianych w rolnictwie oraz zmniejszenie zależności UE od importu pasz wysokobiałkowych, takich jak śruta sojowa.
- Konieczność uwzględnienia kosztów przejścia dla rolników oraz potencjalnego wpływu na wartość dodaną sektora rolnego.

Scenariusz zintegrowany (COMB), łączący różne podejścia, wskazuje na potencjalne zmiany struktury konsumpcji oraz produkcji w UE. Przejście na diety bardziej zgodne z zaleceniami zdrowotnymi może zmniejszyć popyt na produkty zwierzęce o 9% oraz zwiększyć konsumpcję roślin o 6%.

Wypracowanie wspólnych ram prawnych dla ochrony nazw produktów zwierzęcych, jak również

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

zrównoważonego rozwoju alternatywnych źródeł białka, wymaga zaangażowania wielu interesariuszy. Kluczowe znaczenie ma tu równowaga między ochroną tradycyjnych produktów a promowaniem innowacji w sektorze roślinnym i technologicznym. Decyzje podejmowane na szczeblu unijnym będą miały znaczący wpływ na kształt rynku spożywczego w przyszłości.

Certyfikacja i systemy jakości w rolnictwie stanowią obecnie istotny element funkcjonowania zarówno gospodarstw rolnych, jak i organizacji producentów. Oparte na przepisach unijnych oraz międzynarodowych normach, systemy te są narzędziem zapewniającym zgodność z wymaganiami prawnymi i standardami rynku. Przykładowo, rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2429 reguluje standardy marketingowe dla sektora owoców i warzyw, podczas gdy rozporządzenie (UE) 2018/848 dotyczy produkcji ekologicznej. Dodatkowo, krajowe regulacje, takie jak zintegrowane zarządzanie uprawami w Hiszpanii czy Włoszech, stanowią uzupełnienie unijnych wymagań. W przypadku dużych organizacji producentów wprowadzono także dyrektywę o sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD), podkreślając wagę przejrzystości i odpowiedzialności.

Producenci i organizacje decydują się na wdrożenie certyfikacji mimo jej dobrowolnego charakteru, ponieważ stanowi ona w praktyce warunek konieczny współpracy z sieciami handlowymi i innymi odbiorcami. Certyfikaty te zwiększają wartość produktów na rynku, zapewniają ich zgodność z wymaganiami konsumentów oraz umożliwiają sprzedaż w różnych destynacjach. Brak certyfikacji mógłby ograniczyć możliwości rynkowe i skutkować utratą klientów. Dodatkowo, producenci i organizacje często postrzegają certyfikaty jako dowód ich zaangażowania w zrównoważoną produkcję i jakość.

Implementacja systemów jakości przynosi szereg korzyści, takich jak zapewnienie bezpieczeństwa żywności, uzyskanie jednorodnych produktów oraz spełnienie standardów jakości. Ułatwia to również dostęp do rynku, zwiększa przejrzystość wobec konsumentów i społeczeństwa oraz pomaga w pozycjonowaniu się jako odpowiedzialny uczestnik rynku. Systemy te zapewniają również wsparcie w zarządzaniu całym procesem produkcji, począwszy od uprawy, aż po sprzedaż, dbając o bezpieczeństwo produktów, jakość środowiska pracy oraz zgodność ze standardami zrównoważonego rozwoju.

Wdrażanie systemów jakości wiąże się jednak z pewnymi wyzwaniami, w tym znacznymi kosztami, obciążeniem administracyjnym i często skomplikowanymi wymaganiami, które bywają ze sobą sprzeczne. Wiele systemów jest podobnych pod względem celów, lecz różnice w wymaganiach mogą

prowadzić do chaosu i „zmęczenia audytami”, szczególnie w przypadku nakładania się standardów międzynarodowych, europejskich oraz wewnętrznych standardów detalistów. Koszty audytów oraz przygotowań nie zawsze znajdują odzwierciedlenie w cenach produktów, co stawia rolników przed wyzwaniem rentowności.

Równocześnie, zmniejszanie dopuszczalnych poziomów pozostałości środków ochrony roślin (MRL) oraz ograniczanie narzędzi ochrony upraw wywołuje obawy wśród rolników, którzy muszą zmieniać swoje praktyki. W zrównoważonym rolnictwie kluczowe jest zapobieganie odporności szkodników poprzez dobór odpornych odmian, rotację upraw oraz odpowiedzialne stosowanie środków ochrony roślin. Środki te powinny być stosowane jedynie w ostateczności, z zachowaniem różnorodności działań ochronnych.

Ostateczna wartość dodana certyfikacji bywa trudna do zmierzenia. Choć brak certyfikacji może wykluczyć producenta z rynku, posiadanie certyfikatów nie zawsze prowadzi do bezpośrednich korzyści finansowych. W niektórych przypadkach wartość może być definiowana przez instytucje w formie np. oznaczeń geograficznych, jednak w praktyce rynek często nie nagradza dodatkowych starań, a jedynie karze brak zgodności z wymaganiami. To złożone zagadnienie wymaga dalszych działań w kierunku uproszczenia systemów certyfikacji i zwiększenia ich efektywności dla producentów.

Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji

- POCC-CCC, 8 listopada 2024, Copa-Cogeca

W ostatnim czasie kwestia regulacji dotyczących wylesiania, a także negocjacji handlowych i ich konsekwencji dla sektora rolnego w Unii Europejskiej budzi wiele emocji i kontrowersji. Regulacja UE dotycząca wylesiania, przyjęta w 2023 roku, ma na celu ograniczenie wkładu UE w globalne wylesianie poprzez wprowadzenie zasad, które nakładają obowiązek zapewnienia, że towary i produkty sprzedawane na rynku UE lub eksportowane z UE nie przyczyniają się do degradacji lasów. Dotyczy to produktów takich jak kawa, kakao, olej palmowy, soja, drewno czy guma oraz ich pochodnych. Regulacja ta wprowadza obowiązek wdrożenia systemów należytej staranności w celu identyfikacji ryzyk związanych z wylesianiem w łańcuchach dostaw, a także ich monitorowania i raportowania.

Komisja Europejska zaproponowała przesunięcie terminu stosowania tych przepisów o rok, co zostało zaakceptowane przez Radę UE w październiku 2024 roku. W przypadku zatwierdzenia przez Parlament Europejski, nowe terminy obowiązywania regulacji wynosiłyby 30 grudnia 2025 roku dla dużych operatorów i handlowców oraz 30 czerwca 2026 roku dla mikro- i małych przedsiębiorstw. Przesunięcie to ma na celu zapewnienie czasu na odpowiednie przygotowanie się państw członkowskich, krajów trzecich oraz operatorów do spełnienia wymogów. Jednocześnie, zmiana ta nie wpływa na zasadnicze cele regulacji, które pozostają niezmiennie i koncentrują się na minimalizowaniu wkładu UE w wylesianie. Obecnie w Parlamencie Europejskim trwają prace nad tą propozycją, a głosowanie w tej sprawie zaplanowano na połowę listopada.

Równolegle prowadzone są negocjacje dotyczące zmian w artykule 29 umowy o stowarzyszeniu między UE a Wielką Brytanią oraz możliwego zakończenia rozmów z Mercosurem. Dodatkowo, toczą się intensywne rozmowy w sprawie liberalizacji handlu z Ukrainą w kontekście rewizji umowy stowarzyszeniowej. Proces ten przyspiesza, a Komisja Europejska planuje przedstawić swoje propozycje jeszcze przed końcem roku. Liberalizacja handlu z Ukrainą budzi obawy wśród państw członkowskich, zwłaszcza tych, które odczuwają bezpośrednie skutki nadmiaru importu, takich jak Polska, Węgry czy Słowacja. Konieczność znalezienia wspólnego stanowiska w tej sprawie jest szczególnie istotna, zważywszy na potencjalne ryzyko dalszych protestów rolników oraz destabilizacji rynku rolnego.

Jednym z najbardziej dotkniętych sektorów jest sektor cukru, który zmagają się z problemami wynikającymi zarówno z wysokich kosztów produkcji, jak i wzrostu importu z Ukrainy. Import ukraińskiego cukru stanowił w 2023 roku 16% całego importu UE, co spowodowało presję na rynek i spadek cen cukru, co z kolei zniechęca europejskich rolników do uprawy buraka cukrowego. Od czasu

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

zniesienia kwot produkcyjnych w 2017 roku zamknięto już 15 cukrowni w UE, a liczba rolników zajmujących się uprawą buraka cukrowego zmniejszyła się niemal o połowę. Z tego względu sektor cukru postrzegany jest jako strategiczny i wymaga szczególnej ochrony, zwłaszcza w kontekście umów handlowych z Mercosurem, Indiami czy Tajlandią, które mogą dodatkowo zwiększyć presję konkurencyjną.

W tym kontekście ważne jest, aby unijne regulacje handlowe były odpowiednio zbalansowane, uwzględniały potrzeby rolników i jednocześnie nie prowadziły do nadmiernego obciążenia administracyjnego czy finansowego dla sektora rolnego. Podkreśla się konieczność budowania koalicji wśród państw członkowskich w celu ochrony kluczowych sektorów i unikania dalszej destabilizacji rynku. Wszystkie te działania wymagają skoordynowanego podejścia, które uwzględnia zarówno interesy rolników, jak i cele polityki handlowej oraz środowiskowej UE.

- POCC-CCC, 15 listopada 2024, Copa-Cogeca

Przygotowania do nadchodzącego spotkania Prezydium Copa-Cogeca, które odbędzie się w dniach 27–28 listopada 2024 roku, koncentrują się na kilku kluczowych kwestiach, związanych zarówno z nowymi ustaleniami instytucjonalnymi, jak i wytycznymi strategicznymi dla sektora rolnictwa i leśnictwa w Unii Europejskiej. W kontekście zmian instytucjonalnych, szczególną uwagę zwrócono na prezentację przez przewodniczącą Komisji Europejskiej Ursulę von der Leyen listy komisarzy

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

desygnowanych oraz ich portfolio, w tym Christopha Hansena, który obejmie stanowisko komisarza ds. rolnictwa i żywności. W jego misji priorytet położono na wzmocnienie konkurencyjności, odporności oraz zrównoważonego rozwoju sektora rolniczego. Obecnie trwa proces zatwierdzania komisarzy przez odpowiednie komisje Parlamentu Europejskiego, jednak nie wszyscy kandydaci uzyskali jeszcze pełną akceptację. Spotkanie Prezydium będzie okazją do omówienia bieżących priorytetów i planu zaangażowania organizacji w dialog z nową Komisją Europejską.

Jednym z istotnych punktów obrad będzie zatwierdzenie projektu stanowiska Copa-Cogeca w sprawie kolejnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji (FP10), który ma obejmować kluczowe obszary badań rolniczych po 2027 roku. Dokument ten, przygotowany przez grupę roboczą ds. badań, zawiera również propozycje tematów badawczych, które do tej pory nie były wystarczająco uwzględnione, a które wymagają dalszych prac. Projekt ma zostać zatwierdzony podczas posiedzenia Prezydium, a w przypadku braku uwag zostanie publicznie zaprezentowany na specjalnym wydarzeniu w grudniu.

Kolejnym istotnym tematem jest projekt refleksji na temat systemów fotowoltaicznych w rolnictwie i leśnictwie, który został opracowany w kontekście strategii słonecznej UE i programu RePowerEU. Dokument ten podkreśla konieczność wdrażania fotowoltaiki w sposób zrównoważony, który wspiera rozwój obszarów wiejskich, jednocześnie minimalizując utratę powierzchni rolniczych przeznaczonych na produkcję żywności. Zawiera również zalecenie, aby najlepsze grunty rolne nie były wykorzystywane jako lokalizacje dla instalacji fotowoltaicznych. Dokument został już zatwierdzony przez grupę roboczą ds. bioenergii i oczekuje na formalne zatwierdzenie przez Prezydium.

Podczas obrad omawiane będą również kwestie związane z przyszłością rolnictwa w UE, w tym przygotowanie dokumentu wizji Copa-Cogeca. Po kilku rundach konsultacji z członkami i grupami roboczymi, opracowano trzecią wersję tego dokumentu, która ma być ostatecznie zatwierdzona. Dokument ten będzie podstawą dla przyszłych działań strategicznych i komunikacyjnych organizacji, a także ma zostać przedstawiony w sposób dostosowany do szerokiej publiczności.

Oprócz spraw związanych z polityką wewnętrzną UE, poruszane będą także zagadnienia dotyczące sytuacji handlowej i rynkowej na arenie międzynarodowej. Negocjacje z krajami Mercosur, które są na zaawansowanym etapie, pozostają kluczowym obszarem zainteresowania, podobnie jak trwające dochodzenia w Chinach dotyczące niektórych produktów rolnych z UE. Ważnym tematem są również negocjacje w sprawie rewizji artykułu 29 DCFTA z Ukrainą. Komisja Europejska przygotowuje

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

swoje stanowisko negocjacyjne, a członkowie Copa-Cogeca podkreślają konieczność uwzględnienia interesów najbardziej dotkniętych sektorów. Prezydium będzie okazją do omówienia działań wspierających, takich jak budowanie koalicji państw członkowskich oraz dialog z kluczowymi interesariuszami, w tym posłami do Parlamentu Europejskiego.

Spotkanie Prezydium ma na celu nie tylko zatwierdzenie kluczowych dokumentów, ale również stworzenie przestrzeni do wymiany poglądów i określenia kierunków działań w nadchodzących miesiącach. W obliczu licznych wyzwań, zarówno w kontekście zmian politycznych w UE, jak i globalnych zawirowań gospodarczych, decyzje podjęte na tym spotkaniu będą miały kluczowe znaczenie dla przyszłości europejskiego sektora rolniczego.

W październiku 2024 roku Komisja Europejska zaproponowała Parlamentowi Europejskiemu i Radzie przedłużenie o rok terminu wejścia w życie unijnego rozporządzenia dotyczącego wylesiania (EUDR). Rada Europejska zaakceptowała tę propozycję w połowie października. Parlament Europejski przeprowadził głosowanie w tej sprawie w trybie pilnym podczas sesji plenarnej w listopadzie, gdzie zgłoszono 15 poprawek. Organizacje Copa-Cogeca, ze względu na różnice w opiniach członków, postanowiły zachować neutralność w tej kwestii. Po wynikach głosowania w PE konieczne jest ustalenie dalszych działań, kontynuowanie prac nad dokumentem wyjaśniającym oraz organizacja spotkania z przedstawicielami DG Envi w celu przedyskutowania uproszczeń.

Kwestia dużych drapieżników, zwłaszcza wilka szarego, pozostaje jednym z głównych tematów dla Copa-Cogeca. Dążenia te mają na celu zmiany w konwencji berneńskiej i dyrektywie siedliskowej, umożliwiające bardziej aktywne zarządzanie populacją wilków, co jest szczególnie istotne dla hodowców w regionach, gdzie praktykowany jest wypas na dużą skalę. Propozycja ta, która uzyskała oficjalne poparcie UE, wymaga teraz zatwierdzenia przez Stały Komitet Konwencji Berneńskiej. Głosowanie odbędzie się 3 grudnia, a sukces wymaga uzyskania większości dwóch trzecich głosów. Copa-Cogeca podjęła działania, wysyłając listy do ambasadorów państw nienależących do UE i sygnatariuszy konwencji, a także organizując spotkania z ich przedstawicielami.

W odniesieniu do prawa o monitorowaniu gleby, organizacje Copa-Cogeca aktywnie pracują nad ograniczeniem nadmiernych obciążeń dla rolników, jakie mogłoby przynieść wdrożenie tego prawa. Rozpoczęły się techniczne spotkania w ramach trilogów, które mają dotyczyć głównie systemów monitorowania, certyfikatów zdrowia gleby oraz zasad zrównoważonego zarządzania glebą. Kluczowym celem jest zapewnienie, aby to prawo pozostało zgodne z pierwotną intencją jako instrument

monitorowania, a nie dodatkowego regulowania działalności rolniczej. Organizacje planują spotkania z przedstawicielami Parlamentu Europejskiego oraz prezydencji węgierskiej w celu omówienia priorytetów.

Sekretariat Copa-Cogeca pracuje także nad przygotowaniem do negocjacji trilogów w sprawie regulacji dotyczących zielonych deklaracji środowiskowych. Organizacja dąży do uproszczenia procedur związanych z działaniami środowiskowymi w ramach WPR oraz do obrony stanowiska Rady w kwestii możliwości korzystania z kredytów węglowych do kompensacji emisji. Kluczowe jest tu zaangażowanie członków w komunikację z instytucjami unijnymi oraz dostarczanie informacji zwrotnej na temat postulatów.

W zakresie sektora hodowlanego Copa-Cogeca opracowały zasady przewodnie na lata 2024–2029, które stanowią część wizji organizacji dla przyszłości europejskiego rolnictwa. Zasady te będą przedmiotem dyskusji z różnymi służbami Komisji Europejskiej oraz posłami Parlamentu Europejskiego, a ich promocja obejmie współpracę z intergrupą ds. zrównoważonej hodowli, której powołanie zależy od wyników głosowania w grupach politycznych.

Promocja polityki żywnościowej oraz zmniejszenie marnotrawstwa żywności to kolejne obszary, w których aktywność Copa-Cogeca ma kluczowe znaczenie. Budżet na działania promocyjne w 2025 roku został drastycznie zredukowany, co wywołuje konieczność dodatkowych działań lobbingowych. Równocześnie trwają trilogi dotyczące zmiany dyrektywy o odpadach, a organizacja planuje dalsze zaangażowanie w negocjacje z instytucjami unijnymi.

Wreszcie, w ramach działań na rzecz poprawy dostępu kobiet rolniczek do finansowania, uruchomiono ankietę mającą na celu zidentyfikowanie barier i wyzwań w tym zakresie. Wyniki ankiety będą wykorzystane do sformułowania zaleceń oraz komunikacji mającej na celu poprawę sytuacji kobiet w rolnictwie. Członkowie są zachęceni do szerokiego rozpowszechniania ankiety i angażowania się w jej tłumaczenie na lokalne języki, aby zwiększyć jej zasięg i skuteczność.

Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji

- CCC, 19 listopada 2024, Copa-Cogeca

W dniu 19 listopada 2024 roku odbyło się spotkanie Komitetu Koordynacyjnego ds. Współpracy, które zgromadziło przedstawicieli różnych organizacji rolniczych i spółdzielczych, a także ekspertów w dziedzinie gospodarki i zrównoważonego rozwoju. Jednym z głównych punktów programu była prezentacja Gabriela Trenzado, Dyrektora Generalnego Cooperativas Agroalimentarias de España, dotycząca inicjatywy „Producto Cooperativo”. Marka ta ma na celu wyróżnienie autentycznego smaku i naturalności produktów rolniczych pochodzących ze spółdzielni. Projekt promuje żywność wytwarzaną w sposób zrównoważony, wspierający lokalne społeczności i gospodarki wiejskie, jednocześnie wzmacniając zaufanie konsumentów do jakości i pochodzenia tych produktów. Inicjatywa obejmuje wdrażanie oznaczeń na opakowaniach, w punktach sprzedaży, a także działania promocyjne skierowane do konsumentów. Projekt „Producto Cooperativo” jest realizowany dzięki wsparciu finansowemu samych spółdzielni, co podkreśla ich zaangażowanie w budowanie świadomości społecznej na temat spółdzielczości.

W trakcie prezentacji omówiono również istotę projektu, który opiera się na wartościach ruchu spółdzielczego, takich jak przejrzystość, demokracja i odpowiedzialność społeczna. Podjęto próbę odpowiedzi na pytanie, czy konsumenci rozumieją, czym są spółdzielnie i co wnoszą do społeczeństwa. Badania przeprowadzone na grupie 12 500 osób miały na celu określenie poziomu wiedzy na temat produktów spółdzielczych i zidentyfikowanie ich kluczowych cech, takich jak autentyczność, jakość oraz pochodzenie. Wskazano na bariery w dostępności i rozpoznawalności tych produktów na rynku, zwłaszcza w sklepach wielkopowierzchniowych. Mimo tych trudności konsumenci doceniali wyjątkowy smak i jakość produktów spółdzielczych, które wyróżniały się na tle innych marek.

Kolejnym istotnym punktem programu była prezentacja przedstawicieli DRV i Confagri na temat krajowych priorytetów oraz wyzwań regulacyjnych na szczeblu unijnym i krajowym. Organizacja DRV, będąca częścią niemieckiego Związku Raiffeisena, zaprezentowała szeroki wachlarz działań wspierających spółdzielnie, takich jak doradztwo, reprezentowanie interesów ekonomicznych i politycznych członków oraz współpraca na poziomie krajowym i międzynarodowym. Przedstawiono również wyzwania związane z kryzysem energetycznym, bezpieczeństwem żywnościowym oraz nowymi regulacjami unijnymi, w tym dotyczącymi produktów wolnych od wylesiania i technik hodowli roślin.

W ramach wymiany doświadczeń poruszono kwestie planowanych działań w ramach Międzynarodowego Roku Spółdzielczości 2025, programów szkoleniowych i rozwojowych, a także

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

projektów finansowanych ze środków unijnych. Uczestnicy mieli okazję przedstawić swoje osiągnięcia i plany na przyszłość, co pozwoliło na stworzenie platformy do dzielenia się wiedzą i najlepszymi praktykami. Omówiono również dyrektywę dotyczącą należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw, która zaczęła obowiązywać w lipcu 2024 roku, a także jej potencjalny wpływ na duże spółdzielnie.

Zwrócono także uwagę na przygotowania do nadchodzącego Forum Biznesowego Cogeca, które odbędzie się w lutym 2025 roku i będzie poświęcone roli spółdzielni w łańcuchu wartości owoców i warzyw. Wydarzenie to ma na celu podkreślenie znaczenia spółdzielni w zwiększaniu efektywności i zrównoważonego rozwoju w tym sektorze, a także prezentację innowacyjnych rozwiązań technologicznych i logistycznych. Zwieńczeniem Forum będzie wizyta w spółdzielni Belorta. Ponadto, kontynuowane są prace nad kolejną edycją Europejskiej Nagrody za Innowacje Spółdzielcze, która ma wyróżnić działania spółdzielni w zakresie innowacji i ich wkład w realizację trzech filarów zrównoważonego rozwoju.

Spotkanie zakończyło się podsumowaniem ostatnich działań Cooperatives Europe, w tym udziałem w wydarzeniu „Koooperacyjna wizja dla zrównoważonej i konkurencyjnej Europy” zorganizowanym przez Parlament Europejski. Podkreślono znaczenie spółdzielni jako kluczowych podmiotów w rozwiązywaniu wyzwań społeczno-ekonomicznych Europy oraz ich rolę w budowaniu bardziej zrównoważonej i konkurencyjnej gospodarki.

Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji

- Konferencja zorganizowana przez Federację Przedsiębiorców Polskich, 1 listopada 2024, Bruksela

19 listopada w Brukseli odbyła się konferencja zorganizowana przez Federację Przedsiębiorców Polskich, której inauguracji dokonał przewodniczący FPP, Marek Kowalski. Wydarzenie zgromadziło najważniejszych przedstawicieli unijnego sektora rolnego, a jego głównym przesłaniem była konieczność współpracy w obliczu takich wyzwań jak susze, wpływ porozumienia Mercosur, sytuacja w Ukrainie czy wzrastająca rola Chin na arenie międzynarodowej.

Elli Tsiforou, pełniąca funkcję Sekretarza Generalnego Copa-Cogeca, wyraziła wdzięczność dla FPP za zorganizowanie tej istotnej inicjatywy. Odniosła się do diagnozy przedstawionej na początku spotkania, podkreślając wkład Copa-Cogeca w poprawę bezpieczeństwa unijnego rolnictwa, zwłaszcza podczas protestów związanych z Zielonym Ładem. Podkreśliła także konieczność dalszego działania na rzecz zapewnienia równych warunków produkcji i handlu zarówno dla rolników z krajów UE, jak i państw trzecich.

Poseł Krzysztof Hetman zwrócił uwagę na brak rozsądku w podejmowaniu decyzji w trakcie kryzysu wywołanego przez Zielony Ład, apelując o bardziej wyważone podejście w obecnej kadencji Parlamentu Europejskiego. Podziękował również organizatorom konferencji za doskonałe wyczucie czasu, zauważając, że skuteczne prawo, które chroniłoby interesy unijnych rolników i nie osłabiało ich pozycji konkurencyjnej, wymaga ścisłej współpracy między Copa-Cogeca a organizacjami krajowymi, takimi jak FPP.

Wyrażono nadzieję na kontynuację wspólnych działań w trakcie całej kadencji Parlamentu Europejskiego. Już teraz zapowiedziano kolejne spotkanie, które odbędzie się w maju w Warszawie podczas BLUE DEAL CONGRES, gdzie jednym z głównych tematów będzie przeciwdziałanie skutkom suszy w rolnictwie pod hasłem „Changing the future”.

Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji

- Animal Task Force, Seminarium: Animals are more than food, 20 listopada 2024, online

Podczas seminarium Animal Task Force omówiono różnorodne aspekty związane z hodowlą zwierzęcą, zwracając uwagę na zrównoważony rozwój w sektorze hodowlanym. Prezentacje ekspertów, takie jak raporty FAO czy wyniki badań INRAE, ukazywały sprzeczności w ocenie wkładu systemów produkcji zwierzęcej w emisję gazów cieplarnianych i ich korzystnego wpływu na ekosystemy. Przykładowo, systemy oparte na zwierzętach przeżuwających, choć mniej efektywne pod względem emisji CO₂, mają znaczący wkład w regulowanie procesów ekologicznych, takich jak sekwestracja węgla czy poprawa bioróżnorodności na trwałych użytkach zielonych.

W kontekście współczesnych wyzwań, takich jak zmiany klimatyczne, istotne staje się kompleksowe podejście do oceny i wykorzystania zasobów pochodzenia zwierzęcego. Produkcja zwierzęca to nie tylko żywność, lecz także szereg innych istotnych zastosowań, które wspierają różne aspekty życia społecznego i środowiskowego. Zwierzęta dostarczają włókna, paszy, energii, nawozów, a także mają znaczenie w ochronie bioróżnorodności i zarządzaniu ryzykiem pożarowym. Wiele

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

zastosowań produktów zwierzęcych przyczynia się również do zamknięcia cyklu biologicznego, redukcji odpadów oraz wzmocnienia roli produkcji zwierzęcej w gospodarce o obiegu zamkniętym. Przykłady te obejmują między innymi użycie nawozów naturalnych, produkcję włókien, a także pozyskiwanie substancji wykorzystywanych w medycynie i farmacji. Dzięki temu możliwe jest zmniejszenie zależności od zasobów kopalnych i poprawa bilansu klimatycznego.

Temat ten dotyczy wszystkich gatunków zwierząt hodowlanych oraz wszystkich podmiotów zaangażowanych w produkcję, przetwórstwo i wykorzystanie produktów ubocznych. Należy opracować odpowiednie metody oceny korzyści płynących z tych zastosowań, a także badać ich wpływ na bilans energetyczny i emisję gazów cieplarnianych. Ważne jest również rozważenie synergii i kompromisów między zastosowaniami żywnościowymi i pozostałymi oraz zapewnienie zgodności tych praktyk z zasadami zdrowia publicznego i bezpieczeństwa żywnościowego. Pamięć społeczna o zagrożeniach, takich jak BSE, wciąż odgrywa rolę w postrzeganiu takich działań.

Na przykładzie zastosowań takich jak produkcja odzieży z wełny, skóry czy futer, wykorzystanie tłuszczu, białka i kości w przemyśle spożywczym, czy też produkcja biogazu z metanu można zobaczyć, jak wszechstronny jest wpływ sektora hodowlanego na gospodarkę i środowisko. Manure, czyli nawóz naturalny, odgrywa kluczową rolę w poprawie jakości gleby, a zarządzanie krajobrazem z udziałem zwierząt gospodarskich pomaga przeciwdziałać pożarom lasów i osunięciom ziemi. Dodatkowo, zwierzęta są coraz częściej wykorzystywane w terapii i wspieraniu zdrowia psychicznego, co podkreśla ich znaczenie kulturowe i społeczne.

Podjęto także temat związany z rolą polityki w promowaniu agroekologii, lepszego zarządzania produktami ubocznymi, takich jak krew zwierzęca czy wełna, oraz zrównoważonego rolnictwa opartego na cyklach węglowych. Ważną częścią tych działań jest wdrażanie strategii opartych na nauce, które umożliwiają efektywniejsze zarządzanie zasobami zwierzęcymi. Rozwój nowych technologii, takich jak genetyka i zastosowanie ICT w klasyfikacji włókien, przyczynia się do zwiększenia wartości handlowej produktów ubocznych, co z kolei wspiera lokalne społeczności wiejskie i małe przedsiębiorstwa.

Notatka może zawierać omówienie różnych aspektów prezentacji dotyczących roli hodowli zwierząt w systemach bioekonomii cyrkularnej oraz innych zagadnień związanych z jej znaczeniem w kontekście żywienia ludzi, środowiska i gospodarki. Przedstawione materiały poruszają kluczowe tematy związane z wykorzystaniem produktów pochodzenia zwierzęcego oraz ich wpływem na różne sektory życia społeczno-gospodarczego.

Hodowla zwierząt jest znacznie bardziej złożona niż jedynie dostarczanie żywności. Przykłady takich funkcji obejmują recykling biomasy niejadalnej dla ludzi w cenne składniki odżywcze, poprawę jakości gleby poprzez stosowanie obornika, zarządzanie różnorodnością biologiczną na obszarach marginalnych oraz redukcję emisji gazów cieplarnianych dzięki odpowiedniemu gospodarowaniu pastwiskami. Współczesne badania wskazują, że tylko niewielki procent suchej masy spożywanej przez zwierzęta gospodarskie jest jadalny dla ludzi, co podkreśla efektywność wykorzystania zasobów. Równocześnie w sektorze pet food widoczny jest wzrost zapotrzebowania na produkty uboczne kategorii 3, takie jak tłuszcze i białka zwierzęce, które stanowią istotny element odżywiania zwierząt domowych. Dynamiczny wzrost użycia tych surowców w innych sektorach, takich jak produkcja biopaliw, generuje jednak napięcia, które wymagają odpowiednich regulacji prawnych i świadomości społecznej.

Warto także zwrócić uwagę na rolę biogazu i jego współtowarzysza – pofermentu. Produkcja biometanu i zastosowanie pofermentu jako organicznego nawozu mogą stanowić istotny element w rozwiązywaniu problemów gospodarki odpadami, poprawie żyzności gleby oraz zwiększeniu sekwestracji węgla. Innowacje takie jak wsparcie finansowe dla instalacji biogazowych oraz uznanie pofermentu za zrównoważoną praktykę rolniczą w prawodawstwie europejskim stanowią ważne kroki w kierunku większej autonomii energetycznej i żywnościowej.

Z drugiej strony, przemysł żelatynowy ukazuje, jak produkty uboczne hodowli zwierząt mogą być przekształcane w wysoce wartościowe wyroby, wykorzystywane nie tylko w żywności i farmacji, ale także w innych dziedzinach, takich jak fotografia czy rekonstrukcja książek. Żelatyna, produkowana z kolagenu obecnego w skórze i kościach zwierząt, wpisuje się w model gospodarki cyrkularnej, minimalizując marnotrawstwo surowców i promując wykorzystanie zasobów w sposób przyjazny środowisku.

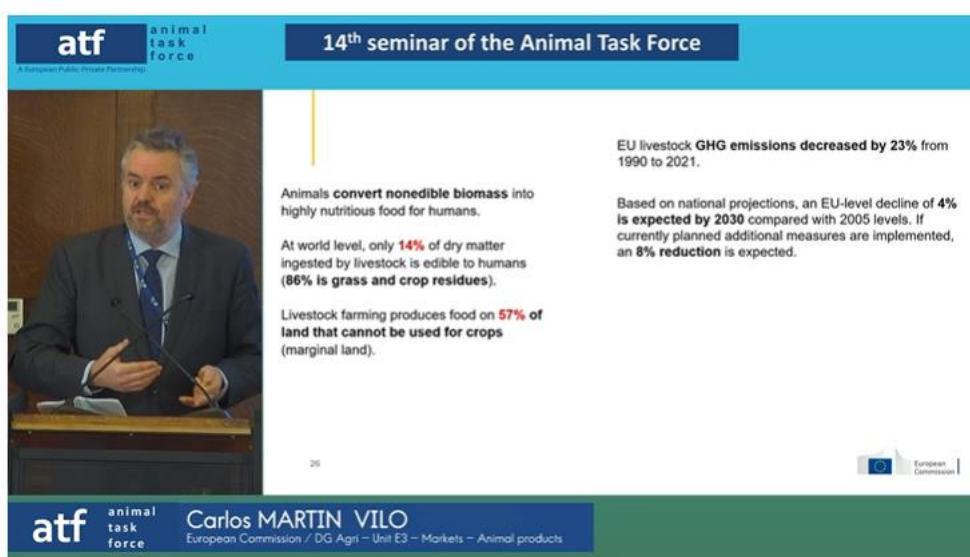
Istotnym przykładem zastosowania praktyk cyrkularnych w rolnictwie jest działalność Lampela Dairy Farm w Finlandii, która łączy tradycje z nowoczesnym podejściem do zrównoważonej hodowli. Gospodarstwo to stosuje innowacyjne metody zarządzania odchodami zwierzęcymi, w tym wykorzystanie siarczanu amonowego oraz włókien odpadowych z przemysłu celulozowego w celu poprawy struktury gleby i zmniejszenia użycia nawozów mineralnych. Praktyki takie jak rotacyjna uprawa traw, zastosowanie pastwisk oraz ograniczenie stosowania antybiotyków wskazują na możliwości łączenia wysokiej produktywności z dbałością o środowisko i dobrostan zwierząt.

Wreszcie, prezentacja FAO zwróciła uwagę na konieczność integracji bioekonomii cyrkularnej z

łańcuchami dostaw w sektorze hodowlanym. Definiowanie metodyk i mierników, które uwzględniają tę perspektywę, pozwoli na pełniejsze uwzględnienie korzyści wynikających z recyklingu produktów ubocznych i biomasy niejadalnej. Takie podejście wymaga transformacji systemów hodowlanych w kierunku większej integracji z lokalnymi systemami agroekologicznymi i cyrkularnymi.

Hodowla zwierząt stanowi integralny element zrównoważonego rozwoju, wykraczając daleko poza tradycyjne postrzeganie jej roli jako dostawcy żywności. Innowacyjne podejścia, które integrują cyrkularne modele gospodarowania, mogą przyczynić się do poprawy jakości życia, ochrony środowiska i wzmocnienia lokalnych gospodarek, jednocześnie odpowiadając na współczesne wyzwania związane z bezpieczeństwem żywnościowym i klimatem.

Seminarium było okazją do wymiany doświadczeń pomiędzy naukowcami, przedstawicielami przemysłu oraz decydentami politycznymi. Panel dyskusyjny z udziałem ekspertów z FAO, Komisji Europejskiej oraz sektora prywatnego skoncentrował się na identyfikacji barier i możliwości dla dalszej integracji hodowli zwierząt w systemy gospodarki o obiegu zamkniętym. Przyszłość sektora hodowlanego leży w równoważeniu roli zwierząt jako dostawców żywności i kluczowych elementów systemów wspierających środowisko i społeczeństwo.

atf animal task force
A European Public Good Partnership

14th seminar of the Animal Task Force

EU livestock GHG emissions decreased by 23% from 1990 to 2021.

Based on national projections, an EU-level decline of **4% is expected by 2030** compared with 2005 levels. If currently planned additional measures are implemented, an **8% reduction** is expected.

Animals **convert nonedible biomass** into highly nutritious food for humans.

At world level, only **14%** of dry matter ingested by livestock is edible to humans (**86% is grass and crop residues**).

Livestock farming produces food on **57% of land that cannot be used for crops** (marginal land).

26

atf animal task force
Carlos MARTIN VILO
European Commission / DG Agri – Unit E3 – Markets – Animal products

European Commission

Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji

atf animal task force
A European Public-Private Partnership

14th seminar of the Animal Task Force

Life cycle and ecosystem services assessments provide opposite evaluations of the food and non-food contributions of livestock farming systems

Frédéric JOLY
INRAE

F. Joly¹, P. Roche¹, J. Dewulf², H.M.G. van der Werf¹, L. Boone²
¹ INRAE, France, ² Ghent University, Belgium

atf animal task force
A European Public-Private Partnership

14th seminar of the Animal Task Force

Did you know about this vital ingredient?

Category 3 animal by-products are animal fats and proteins not intended for human consumption. They are vital pet food ingredients, offering energy, flavour and essential nutrients. They are not easy to replace.

However:

Incentives created by well-intentioned legislation increases the risk of having this essential raw material diverted to other sectors, such as biofuels.

This is threatening our pets' long term nutrition supply and well-being.

The voice of the European Pet Food Industry

www.fedaf.org

Alice TEMPEL COSTA
FEDIAF

- Grupa robocza nad wizją europejskiego rolnictwa, 21 listopada 2024, Copa-Cogeca

Na spotkaniu ponownie zostały omówione kluczowe kwestie dotyczące przyszłości rolnictwa w Unii Europejskiej oraz roli, jaką Copa-Cogeca ma odegrać w kształtowaniu polityki unijnej. W agendzie przewidziano przygotowania do posiedzeń Prezydium Copa i Cogeca, wymianę poglądów oraz ewentualne przyjęcie dokumentu wizji na przyszłość rolnictwa UE. Istotnym punktem było także omówienie kolejnych zmian w wizji zaprezentowanej przez CC.

Rolnicy i spółdzielnie rolnicze, stanowiący głos różnorodnej społeczności rolniczej w Europie, każdego dnia przyczyniają się do bezpieczeństwa żywnościowego i suwerenności, produkcji

Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji

zrównoważonej energii oraz wspierania bioróżnorodności i zdrowych gleb. Są także innowatorami oraz opiekunami obszarów wiejskich, promując zrównoważone metody produkcji i ograniczając emisje. Zróżnicowany skład tej społeczności podkreśla jej wagę dla Europy, która musi pozostać jej domem. Aby osiągnąć te cele, konieczne jest promowanie konkurencyjności i produktywności rolników oraz spółdzielni, co nabiera szczególnego znaczenia w kontekście rosnących oczekiwań dotyczących zrównoważoności środowiskowej.

Ostatnie lata przyniosły jednak znaczne wyzwania dla sektora rolniczego, w tym wzrost kosztów energii i środków produkcji, wysoką inflację oraz jej negatywny wpływ na ceny żywności i konsumentów. Kryzysy te mają również niepokojący wpływ na zdrowie psychiczne rolników, co wymaga większej uwagi i wsparcia. W odpowiedzi na te wyzwania strategia przyszłości rolnictwa UE wymaga odejścia od dotychczasowego podejścia odgórnego na rzecz bardziej otwartego dialogu i strategicznego spojrzenia. Niemniej jednak, taki dialog nie może zastąpić legislacyjnych funkcji instytucji unijnych, w tym Rady oraz Parlamentu Europejskiego.

Copa i Cogeca wzywają do wprowadzenia modelu zarządzania opartego na ścisłej współpracy z instytucjami unijnymi. Kluczowym elementem tego modelu jest zapewnienie aktywnego udziału rolników i spółdzielni w procesie decyzyjnym oraz uwzględnienie ich perspektyw przy formułowaniu polityk. Szczególny nacisk kładzie się na konieczność przeprowadzania szczegółowych ocen ekonomicznych oraz badań naukowych, które towarzyszyłyby wszystkim propozycjom legislacyjnym wpływającym na rolnictwo. Ważne jest także wsparcie dla Grup Dialogu Obywatelskiego ds. Rolnictwa, które powinny zachować swoją rolę w przyszłych dyskusjach politycznych, koncentrując się na zagadnieniach technicznych i rynkowych oraz sektorowych problemach.

Pomimo rosnących wyzwań, rolnictwo pozostaje strategicznym sektorem gospodarki, który wymaga pełnego finansowania Wspólnej Polityki Rolnej oraz dodatkowych środków poza jej ramami na nowe wymagania. Propozycje takie jak utworzenie Europejskiej Rady Rolnictwa i Żywności muszą być oceniane w kontekście ich potencjalnego wpływu na istniejące struktury oraz rolę instytucji legislacyjnych UE. Wszelkie zmiany powinny uwzględniać potrzeby sektora oraz wspierać rolników i spółdzielnie w ich codziennej pracy na rzecz zrównoważonego rozwoju, bezpieczeństwa żywnościowego oraz ochrony środowiska. Spotkanie to stanowi zatem ważny krok w kierunku wypracowania wspólnej wizji dla przyszłości rolnictwa europejskiego.

- Grupa robocza: mleko i produkty mleczne, 22 listopada 2024, Copa-Cogeca

Na posiedzeniu grupy roboczej ds. mleka i produktów mlecznych, które odbyło się 22 listopada 2024 roku, poruszono wiele kluczowych kwestii związanych z bieżącymi wyzwaniami oraz perspektywami sektora mleczarskiego w Unii Europejskiej. W ramach wstępnych działań technicznych sprawdzono poprawność transmisji obrazu i dźwięku, a następnie uczestnicy przystąpili do formalnego przyjęcia porządku obrad. Przyjęto również projekt sprawozdania z poprzedniego posiedzenia. Kolejnym punktem były wybory przewodniczącego oraz wiceprzewodniczących grupy roboczej, które przeprowadzono przez aklamację. Na stanowisko przewodniczącego powołano pana Giovanniego Guarneriego z Włoch, natomiast na wiceprzewodniczących wybrano Ludovica Blina z Francji oraz Dorotę Grabarczyk z Polski.

Ważnym tematem była nowa kadencja Komisji Europejskiej, która według przewidywań miała rozpocząć się oficjalnie na początku grudnia. Wskazano, że nowa Komisja powinna położyć szczególny nacisk na polityki wspierające zrównoważony rozwój rolnictwa, w tym hodowlę zwierząt. W ramach

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

działań Copa-Cogeca podkreślano potrzebę promowania ekspertów reprezentujących sektor rolny oraz konieczność przypominania instytucjom unijnym o fundamentalnej roli rolnictwa. Podniesiono także kwestie związane z dobrostanem zwierząt, który staje się coraz ważniejszym czynnikiem kształtującym sektor mleczarski.

Debata nad sytuacją rynkową sektora mleczarskiego ukazała zarówno wyzwania, jak i pozytywne trendy. Wskazano na spadek zbioru mleka w lipcu 2024 roku, mimo ogólnego wzrostu dostaw w pierwszej połowie roku o 0,2%. Produkcja mleka w krajach takich jak Polska, Francja, Włochy czy Hiszpania wzrosła, natomiast zmniejszyła się w Irlandii, Holandii, Danii i Niemczech. Zauważono wzrost produkcji serów i świeżych produktów mlecznych, podczas gdy produkcja masła spadła o 2%. Średnia cena mleka w UE utrzymuje się na wysokim poziomie, przekraczając 46 eurocentów za kilogram, co stanowi wzrost w porównaniu z poprzednimi latami. Szczególną uwagę poświęcono mleku ekologicznemu, którego udział w rynku wynosił 3,5%, a średnia cena przekraczała ceny mleka konwencjonalnego.

Podczas spotkania MMO Economic Board omówiono również ceny pasz, które powoli maleją od 2022 roku, choć wciąż są wyższe niż w latach poprzednich. Analizy pokazały, że ceny produktów mleczarskich, takich jak masło czy sery, wzrosły, co związane jest z dużym popytem zarówno na rynkach unijnych, jak i globalnych. Eksport produktów mlecznych do USA, Wielkiej Brytanii, Chin czy krajów Bliskiego Wschodu osiągnął rekordowe poziomy, co świadczy o wysokiej konkurencyjności unijnego sektora mleczarskiego. Wzrost eksportu szczególnie zauważalny był w przypadku masła i serów. Jednocześnie wyzwaniem pozostają kwestie związane z chorobami zwierząt, takimi jak choroba niebieskiego języka, która wpłynęła na produkcję mleka w niektórych krajach, w tym w Belgii, Wielkiej Brytanii czy Włoszech.

W kontekście sytuacji w poszczególnych państwach członkowskich odnotowano zróżnicowane trendy. W Polsce obserwuje się spadek pogłowia krów mlecznych, choć ceny mleka rosną, co poprawia sytuację ekonomiczną producentów. W Niemczech rynek mleka ekologicznego zmniejsza się na korzyść mleka konwencjonalnego, podczas gdy we Francji produkcja mleka ekologicznego również spada. W Austrii konsumenci coraz częściej wybierają tańsze produkty, co negatywnie wpływa na sprzedaż wyrobów premium. W Finlandii i Szwecji rolnicy są zadowoleni z poprawy cen, choć w Szwecji nadal trwają działania na rzecz redukcji śladu węglowego. Problemy z chorobą niebieskiego języka oraz ograniczenia w dostępności szczepionek pozostają wyzwaniem dla całej Unii, wpływając również na decyzje inwestycyjne rolników.

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

Podczas spotkania podkreślano, że mimo wyzwań, takich jak wysokie koszty energii, zmiany klimatyczne czy napięcia geopolityczne, perspektywy dla sektora mleczarskiego są generalnie pozytywne. Stabilna produkcja, rosnące ceny produktów mlecznych oraz wysokie zapotrzebowanie na nabiał świadczą o sile unijnego sektora, który nadal pozostaje istotnym filarem gospodarki rolnej UE. Wspólna praca nad wdrażaniem polityk zrównoważonego rozwoju oraz innowacyjnych rozwiązań będzie kluczowa dla dalszego rozwoju tej branży.

Aktualne informacje dotyczące chińskiego dochodzenia antysubsydyjnego w sprawie unijnego sektora mleczarskiego wskazują na pogłębiające się napięcia w relacjach handlowych między Unią Europejską a Chinami, które od dłuższego czasu opierają się na wzajemnej wymianie różnorodnych produktów rolnych i spożywczych. Chińska decyzja o wszczęciu tego dochodzenia wpisuje się w szerszy kontekst sporów handlowych, w tym przede wszystkim związanych z sektorem motoryzacyjnym, a konkretniej z zarzutami dotyczącymi subsydiowania produkcji pojazdów elektrycznych w Chinach i odpowiedzią Unii Europejskiej na te działania. Unia Europejska, w reakcji na politykę subsydiowania chińskiego sektora EV, nałożyła wstępne cła antysubsydyjne na import chińskich samochodów elektrycznych, co spotkało się z ostrą reakcją Pekinu. W odwecie, Chiny skierowały swoją uwagę na europejski sektor rolniczy, w tym na produkty mleczarskie, będące istotną częścią unijnego eksportu do Chin.

Dochody uzyskiwane przez unijny sektor mleczarski z rynku chińskiego odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu stabilności finansowej tego sektora, a także w budowaniu reputacji Europy jako dostawcy wysokiej jakości produktów rolnych. Produkty takie jak mleko w proszku, sery czy formuły mleczne dla dzieci cieszą się dużą popularnością na rynku chińskim, co wynika zarówno z ich jakości, jak i zaufania konsumentów do unijnych standardów bezpieczeństwa i produkcji. Wszczęte przez Chiny dochodzenie antysubsydyjne opiera się na zarzutach, że unijne subsydia, w tym te przyznawane w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, dają producentom z UE nieuczciwą przewagę konkurencyjną na rynku chińskim. Dochodzenie obejmuje szeroką gamę programów wsparcia finansowego, które są dostępne dla producentów mleka w Europie, zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym.

Celem unijnych działań w odpowiedzi na chińskie dochodzenie jest wykazanie pełnej przejrzystości i zgodności z zasadami Światowej Organizacji Handlu, a także ochrona interesów europejskich rolników i producentów. Kluczową rolę odgrywają tu wspólne działania Komisji Europejskiej, państw członkowskich oraz przedstawicieli sektora mleczarskiego, którzy aktywnie uczestniczą w procesie konsultacyjnym. Komisja Europejska, jako organ odpowiedzialny za zarządzanie

płatnościami bezpośrednimi, jest bezpośrednio zaangażowana w przedstawienie dowodów na to, że subsydia przyznawane w ramach CAP nie stanowią praktyk dumpingowych ani nie wpływają negatywnie na rynek chiński. Co więcej, Komisja podkreśla, że płatności bezpośrednie, które są jednym z kluczowych elementów wsparcia rolników w UE, mają na celu stabilizację dochodów producentów oraz wspieranie zrównoważonego rozwoju, a nie deformowanie konkurencji.

Równocześnie UE dąży do tego, aby rozmowy na temat sporów handlowych, w tym tych dotyczących sektora mleczarskiego, były prowadzone na forum WTO, co pozwoliłoby na ich bardziej kompleksowe i sprawiedliwe rozwiązanie. W tym celu Komisja Europejska aktywnie wspiera konsultacje w ramach WTO, które mogą przyczynić się do zażegnania napięć oraz zapobieżenia dalszej eskalacji działań odwetowych. Unia Europejska stara się również zademonstrować swoją otwartość na współpracę i wykazać, że jej praktyki handlowe są zgodne z międzynarodowymi standardami.

Jednym z istotnych elementów działań UE jest zbieranie i przedstawianie dowodów, które obalają zarzuty stawiane przez Chiny. W tym celu przygotowywane są kwestionariusze nie tylko dla wybranych przedsiębiorstw, ale również dla poszczególnych państw członkowskich i instytucji unijnych. Działania te mają na celu nie tylko wsparcie zainteresowanych podmiotów w procesie dochodzeniowym, ale również udowodnienie, że unijna polityka wsparcia sektora mleczarskiego nie narusza zasad WTO. Istotnym wyzwaniem jest jednak skala tych działań, które wiążą się z wysokimi kosztami zarówno finansowymi, jak i organizacyjnymi, obciążającymi europejskie przedsiębiorstwa oraz administracje publiczne.

Warto podkreślić, że spór wokół sektora mleczarskiego to jedynie część szerszych napięć w relacjach handlowych UE-Chiny, które obejmują również inne branże, takie jak sektor alkoholowy czy wieprzowina. Chiny prowadzą obecnie kilka równoległych dochodzeń antysubsydyjnych i antydumpingowych, które obejmują m.in. eksport europejskich alkoholi oraz wieprzowiny. Wszystkie te działania wskazują na polityczny charakter decyzji podejmowanych przez Pekin, które mają na celu wywarcie presji na Unię Europejską w związku z jej polityką wobec chińskich pojazdów elektrycznych. Niemniej jednak europejscy producenci i ich przedstawiciele, przy wsparciu Komisji Europejskiej, są zdeterminowani, aby bronić swoich interesów oraz wykazać brak podstaw do zarzutów stawianych przez stronę chińską.

Sytuacja sanitarna w Unii Europejskiej w kontekście choroby niebieskiego języka oraz gorączki krwotocznej zwierzyny płowej stanowi istotne wyzwanie dla sektora hodowlanego, regulacyjnego oraz

administracyjnego. Choroba niebieskiego języka, będąca wektorową infekcją wirusową, pojawia się w wielu krajach członkowskich i wiąże się z różnorodnością serotypów wirusa, co dodatkowo utrudnia skuteczne zarządzanie tą sytuacją. Choroba ta znacząco wpływa na zdrowie zwierząt, szczególnie przeżuwaczy, oraz na wydajność produkcji mleka. W niektórych przypadkach prowadzi także do strat ekonomicznych związanych z kosztami leczenia i szczepień, które często muszą być ponoszone zarówno przez rolników, jak i przez władze krajowe. Pomimo zarejestrowania do tej pory trzech szczepionek w państwach członkowskich, dostępność preparatów ochronnych jest ograniczona, co dodatkowo komplikuje zarządzanie sytuacją.

System regulacyjny w tym zakresie wykazuje pewne niejednoznaczności. Zgodnie z unijnym prawem zdrowia zwierząt państwa członkowskie mają możliwość stosowania odstępstw dotyczących transportu zwierząt z obszarów zagrożonych pod warunkiem spełnienia określonych wymogów. Kraje takie jak Belgia, Holandia czy Niemcy przyjęły takie rozwiązania, a Szwajcaria również wprowadziła podobne regulacje. Niemniej jednak takie podejście prowadzi do fragmentacji rynku wewnętrznego oraz zróżnicowania przepisów dotyczących środków kontroli i szczepień. Choroba, choć sezonowa, stwarza wrażenie stałego problemu, co wymaga ujednolicenia działań na poziomie unijnym. Bez tego ryzyko nawrotów w kolejnych latach, zwłaszcza w cieplejszych miesiącach, pozostaje wysokie. W tym kontekście niezbędne jest wdrożenie długoterminowej strategii obejmującej skuteczną profilaktykę i odpowiednie rozwiązania legislacyjne.

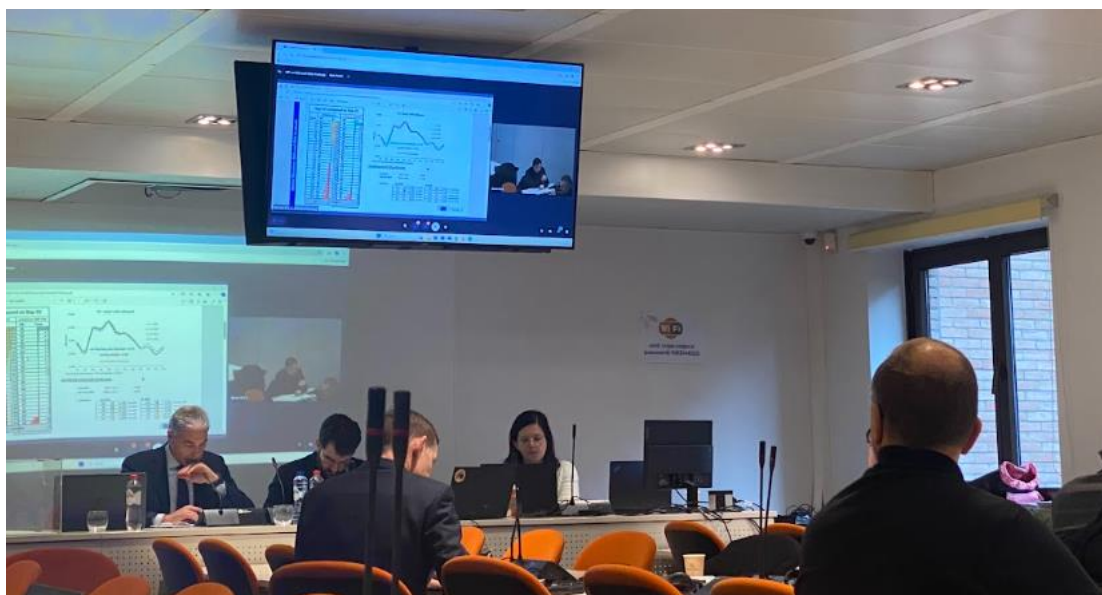
Gorączka krwotoczna zwierzyny płowej stanowi kolejne wyzwanie, z którym mierzą się kraje członkowskie. Chociaż odpowiedni dokument regulacyjny był przygotowywany przez wiele miesięcy, oczekuje się, że jego publikacja i implementacja nastąpi na początku przyszłego roku. Proponowane regulacje mają na celu ułatwienie transportu zwierząt i zarządzanie ryzykiem rozprzestrzeniania się chorób, jednak kluczowe będzie wypracowanie bardziej efektywnych rozwiązań systemowych. Niektóre kraje, takie jak Włochy, sygnalizują konieczność lepszego planowania działań, szczególnie w zakresie szczepień. Problemem pozostaje jednak niewystarczająca liczba szczepionek dostępnych na rynku, co wynika z ograniczonej liczby producentów.

Kwestia transportu zwierząt, zarówno w kontekście zdrowia zwierząt, jak i nowych regulacji unijnych, jest tematem wzbudzającym liczne kontrowersje. Propozycja Komisji Europejskiej z grudnia 2023 roku dotycząca ochrony zwierząt podczas transportu spotkała się z krytyką jako zbyt obciążająca i mogąca zagrozić europejskiemu rolnictwu oraz bezpieczeństwu żywnościowemu. Chociaż zakończono techniczne prace nad projektem w czasie węgierskiej prezydencji, brak jest jednoznacznych zobowiązań

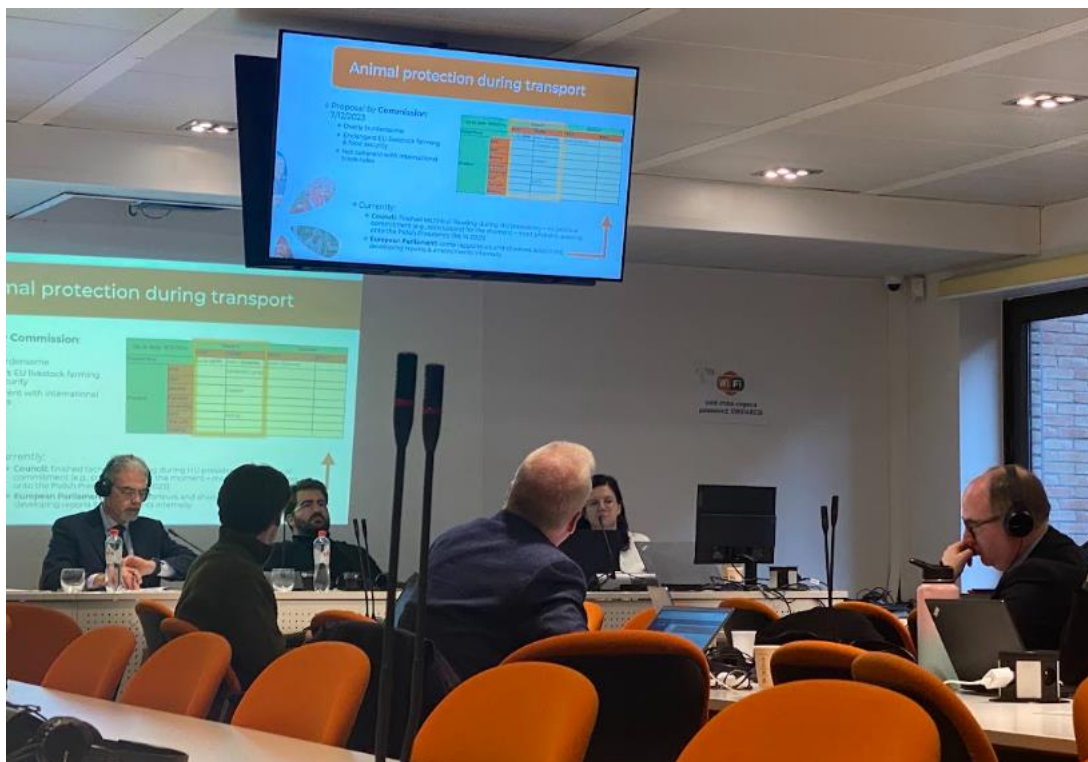
politycznych. W najbliższej przyszłości temat ma być kontynuowany pod polską prezydencją. W Parlamencie Europejskim wyznaczono sprawozdawców i prowadzone są prace nad raportami oraz poprawkami.

Nowe przepisy dotyczące transportu zwierząt mają na celu poprawę jakości transportu i lepsze egzekwowanie obowiązujących regulacji, ale mogą jednocześnie prowadzić do dodatkowych kosztów oraz zwiększenia biurokracji. Istnieją obawy, że zbyt restrykcyjne przepisy wpłyną na zamknięcie gospodarstw oraz zmniejszenie produkcji zwierzęcej, co może zagrażać bezpieczeństwu żywnościowemu Europy. W propozycji podkreślono m.in. minimalny wiek i wagę zwierząt dopuszczonych do transportu, ograniczenia czasowe dla przewozów związanych z ubojem, wymagania dotyczące przestrzeni i wysokości w pojazdach, a także nowe obowiązki dla weterynarzy. Planowane jest także wykorzystanie systemu TRACES dla niemal każdej podróży, co budzi kontrowersje, szczególnie w kontekście transportu zwierząt wodnych i montażu centrów jako miejsc docelowych. Ważnym aspektem jest również konieczność zapewnienia odpowiednich okresów przejściowych, które pozwolą na dostosowanie się do nowych wymagań.

Dyskusje na poziomie unijnym wskazują na potrzebę opracowania bardziej spójnego podejścia do transportu zwierząt oraz efektywnego wdrażania wysokich standardów UE również w przypadku importu. Europejskie standardy ochrony zwierząt podczas transportu są jednymi z najwyższych na świecie, jednak ich pełne wdrożenie wymaga uwzględnienia aspektów społeczno-ekonomicznych, aby uniknąć negatywnych skutków dla sektora rolniczego i konsumentów.

Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji

- POCC-CCC, 26 listopada 2024, Copa-Cogeca

Spotkanie dotyczyło głównie omówienia statusu i dalszych kroków związanych z wdrażaniem regulacji UE w sprawie wylesiania (EUDR). Na początku podsumowano aktualny stan prac nad regulacją oraz jej kontekst prawny i polityczny. Kluczowym tematem było zaproponowane przez Komisję Europejską odroczenie wejścia w życie przepisów o rok. Celem tego kroku jest umożliwienie państwom członkowskim, krajom trzecim, operatorom oraz podmiotom handlowym odpowiedniego przygotowania do spełnienia wymogów należytej staranności, związanych z zapewnieniem, że towary sprzedawane w UE lub eksportowane z UE są wolne od wylesiania.

Rada Unii Europejskiej zatwierdziła propozycję 16 października 2024 roku. Ostatecznie oznacza to, że jeśli Parlament Europejski również wyrazi zgodę, nowe terminy obowiązywania przepisów będą wyglądały następująco:

- 30 grudnia 2025 roku dla dużych operatorów i podmiotów handlowych.
- 30 czerwca 2026 roku dla mikro- i małych przedsiębiorstw.

Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji

Podkreślono, że celem tego przesunięcia jest zapewnienie pewności prawnej i wystarczającej ilości czasu na wdrożenie systemów należytej staranności, które obejmują identyfikację ryzyk wylesiania w łańcuchach dostaw oraz monitorowanie i raportowanie zgodności z przepisami UE.

Regulacja nadal zachowuje swój główny cel, jakim jest minimalizacja wkładu UE w wylesianie i degradację lasów na całym świecie. Na rynek unijny będą mogły być wprowadzane tylko produkty wyprodukowane na terenach, które nie zostały wylesione ani poddane degradacji po 31 grudnia 2020 roku.

Parlament Europejski procedował w trybie pilnym i przeprowadził głosowanie nad poprawkami w dniu 14 listopada. Przyjęto tekst z ośmioma poprawkami, uzyskując 371 głosów za, 240 przeciw i 30 wstrzymujących się. Najważniejsze poprawki dotyczyły m.in.:

- Możliwości dalszego opóźnienia w przypadku problemów z systemem informacyjnym i benchmarkingowym (AM 4).
- Uzupełnienia systemu benchmarkingu o czwartą kategorię „brak ryzyka” (AM 3, 5-11).

19 listopada wyznaczono skład zespołu negocyjacyjnego Parlamentu Europejskiego do rozmów z Radą. Negocjacom przewodniczyć będzie Christine Schneider (EPP, Niemcy), która zgłosiła poprawki w imieniu swojej frakcji. W skład zespołu wchodzi również MEP Pascal Canfin (Renew, Francja), MEP Delara Burkhardt (S&D, Niemcy), MEP Marie Toussaint (Zieloni, Francja) oraz MEP Anna Zalewska (ECR, Polska). W Radzie mandat negocyjacyjny omawiano podczas posiedzenia COREPER 20 listopada, po którym w pierwszych dniach odbył się pierwszy trilog.

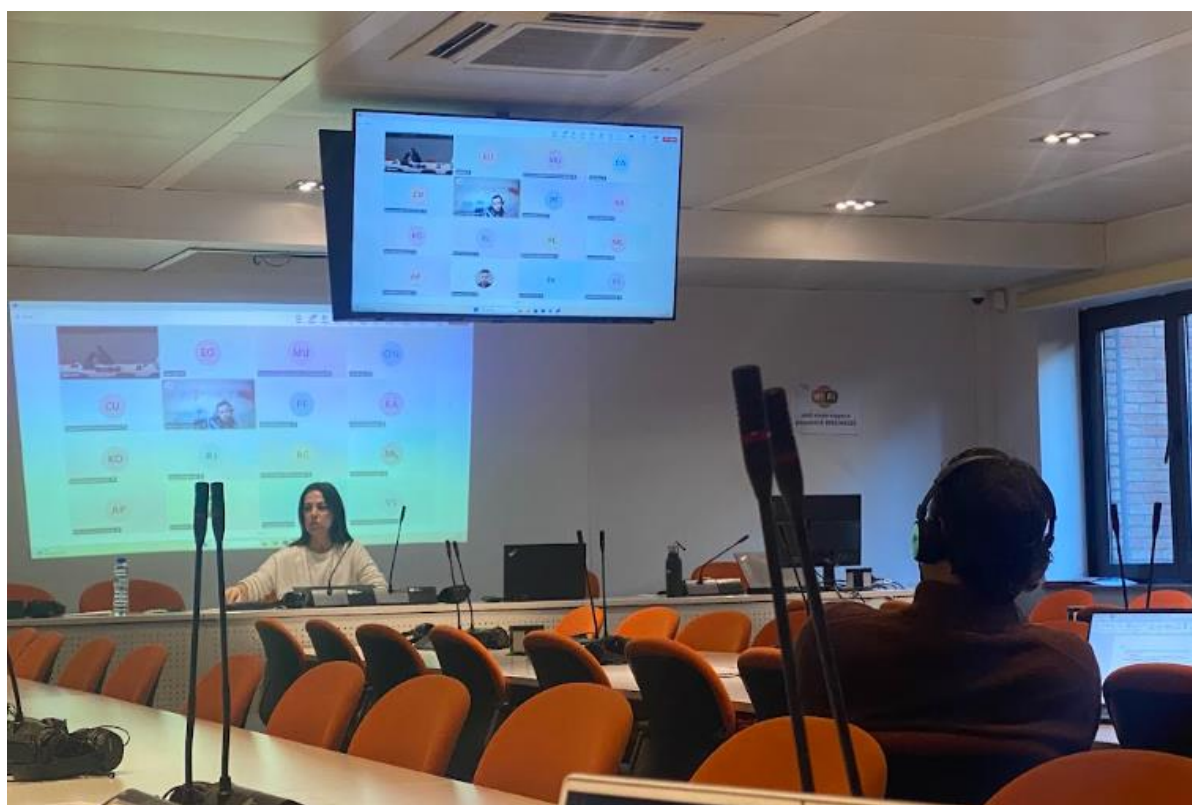
19 listopada Copa-Cogeca przesłała list, w którym podkreśliła konieczność uproszczenia regulacji i skupienia się na wyzwaniach praktycznych związanych z jej wdrażaniem. Na tej podstawie rozpoczęła się dyskusja nad stanowiskiem, jakie należy przyjąć na kolejny trilog zaplanowany na 3 grudnia.

- Francja zaznaczyła potrzebę większej widoczności w procesie legislacyjnym.
- Austria poparła konieczność widoczności, ale jednocześnie wskazała na potrzebę wsparcia stanowiska Parlamentu.
- Wielka Brytania zgodziła się z Austrią, podkreślając, że należy być na bieżąco z ustaleniami COREPER.
- Polska wyraziła poparcie dla inicjatywy Parlamentu Europejskiego, jednocześnie zwracając uwagę na potrzeby spółdzielni i rolników, które dotyczą jasności w

dokumentacji oraz kosztów związanych z regulacją.

- Włochy podniosły pytanie o możliwości uproszczenia regulacji.
- Austria odpowiedziała, że kwestia uproszczenia była już podnoszona w COREPER, i zachęcała, by nie bać się poruszać tej sprawy z perspektywy rolników. Zwrócono uwagę, że organizacje rolnicze wywierają presję na rewizję przepisów.
- Francja przyjęła pragmatyczne podejście, wskazując, że regulacja, choć może wpłynąć negatywnie na konkurencyjność, jest efektem ubocznym funkcjonowania rynku.

Podczas spotkania dominowały głosy o potrzebie większej przejrzystości, uproszczenia i jasności przepisów oraz dłuższego czasu na przygotowanie się do ich wdrożenia. Ustalono, że stanowisko na najbliższy trilog powinno uwzględniać te postulaty, a także odzwierciedlać propozycje Copa-Cogeca dotyczące priorytetów w procesie wdrażania regulacji.

- Grupa dialogu społecznego: produkcja zwierzęca, 26 listopada 2024, online

26 listopada 2024 roku odbyło się spotkanie grupy CDG dotyczącej produkcji zwierzęcej, obejmujące sektory mleka, wołowiny, cielęciny oraz mięsa wieprzowego. Przedstawiono aktualną sytuację rynkową, analizując szczegółowe dane dotyczące cen, produkcji, eksportu i importu w Unii Europejskiej oraz na rynkach światowych. Ponadto omówiono kwestie związane z handlem międzynarodowym, zdrowiem zwierząt, zrównoważoną produkcją oraz stosowaniem antybiotyków.

W sektorze mleczarskim w 2024 roku zaobserwowano wzrost cen mleka, który w niektórych państwach członkowskich osiągnął poziom o 14,3% wyższy niż rok wcześniej. Produkcja mleka ekologicznego wzrosła do 3,5% całkowitej produkcji surowego mleka, choć jego udział znacząco różni się między krajami. Najwyższe ceny mleka ekologicznego odnotowano na Cyprze, we Włoszech i Bułgarii, podczas gdy najniższe w Łotwie, Rumunii i Estonii. W ciągu pierwszych dziewięciu miesięcy 2024 roku produkcja mleka w UE wzrosła o 0,5%, mimo że we wrześniu odnotowano niewielki spadek o 0,2%. Produkcja serów, mleka spożywczego i śmietany wzrosła, podczas gdy produkcja masła i mleka w proszku zmalała. Eksport produktów mlecznych zmieniał się w zależności od kategorii – wzrosty odnotowano w eksporcie serów i mleka w proszku na niektóre rynki, ale spadki dotknęły eksport masła i produktów pełnotłustych.

Rynek wołowiny i cielęciny w UE w 2024 roku cechował się wysokimi cenami, co wynikało z ograniczonej podaży zwierząt przeznaczonych na ubój oraz dużego popytu zarówno na rynku wewnętrznym, jak i międzynarodowym. Wzrost produkcji o 3,3% w okresie styczeń-sierpień nie zniwelował obaw sektora dotyczących długoterminowego spadku pogłowia bydła w UE. Eksport wołowiny wzrósł o 8,1%, głównie dzięki popytowi ze strony Turcji, która w 2024 roku stała się kluczowym partnerem handlowym dla UE. Wzrosła także sprzedaż do Algierii oraz innych krajów śródziemnomorskich. Import pozostawał na stabilnym poziomie, choć zmniejszyły się dostawy z Brazylii.

W sektorze wieprzowiny ceny tusz wieprzowych spadły o 7,2% w ujęciu rocznym, co jest efektem nadpodaży, choć sezon świąteczny może przynieść ożywienie na rynku. Mimo spadku cen produkcja wzrosła o 1,9% w wolumenie i 0,7% w liczbie ubojów w pierwszych ośmiu miesiącach roku, przy czym największe wzrosty odnotowano w Polsce i Niemczech. Eksport wieprzowiny spadł minimalnie o 0,1%, ale jego wartość wzrosła o 0,9%. Głównym rynkiem eksportowym pozostały Chiny, choć odnotowano spadek dostaw na ten rynek o 51 tys. ton, co było największym obniżeniem wśród wszystkich kierunków eksportu. Jednocześnie zwiększyły się dostawy do krajów Azji Południowo-

Wschodniej oraz USA. Import wieprzowiny do UE wzrósł o 1,2% w wolumenie, ale jego wartość spadła o 3,5%. Głównymi eksporterami do UE pozostają Wielka Brytania i Chile.

Podczas spotkania omówiono różne zagadnienia dotyczące relacji z Chinami w kontekście polityki handlowej, jak również systemów opieki zdrowotnej zwierząt w Finlandii. W zakresie relacji handlowych z Chinami poruszono kwestie związane z pojazdami elektrycznymi oraz różnicami w procedurach dotyczących działań antydumpingowych i antysubsydyjnych. W przypadku procedur antydumpingowych, kluczową rolę odgrywają przedsiębiorstwa, które muszą odpowiadać na pytania dotyczące cen, kosztów i produkcji. Z kolei przy antysubsydiach, zaangażowanie Komisji Europejskiej jest większe, co wynika z procedur wybranych przez Chiny. W przypadku działań antysubsydyjnych zwrócono uwagę na konieczność uwzględnienia wsparcia wspólnotowego i krajowego w dokumentacji oraz wymóg tłumaczenia wszystkich dokumentów na język chiński, co generuje dodatkowe koszty i wydłuża proces.

Omówiono także udział wybranych krajów w reprezentacji Unii Europejskiej w ramach tych procedur, podkreślając, że Chiny przestrzegają zakresu dochodzenia i złożyły wymagane dokumenty. Aktualnie piłka znajduje się po stronie chińskiej, ponieważ komisja nie ma obecnie możliwości aktywnego działania w tej sprawie.

W drugiej części spotkania przedstawiono fińskie systemy opieki zdrowotnej dla zwierząt, które funkcjonują w ramach organizacji Animal Health ETT. System ten został założony w 1994 roku jako organizacja pozarządowa mająca na celu utrzymanie doskonałego stanu zdrowia zwierząt w Finlandii. ETT prowadzi sieć ekspertów i współpracy, a także rejestry zdrowotności, które umożliwiają poprawę i dokumentowanie dobrostanu zwierząt.

Jednym z filarów tego systemu jest porozumienie zdrowotne między producentem a weterynarzem stada, regularne wizyty weterynaryjne oraz opracowywanie szczegółowych planów zdrowotnych dla każdego gospodarstwa. W Finlandii wdrożono także systemy klasyfikacji zdrowotnej dla bydła (Naseva) i trzody chlewnej (Sikava), które obejmują większość gospodarstw w kraju. Te systemy bazują na ISO 9001, co zapewnia ich zgodność z międzynarodowymi standardami jakości.

W przypadku bydła system Naseva gromadzi dane z różnych źródeł, takich jak laboratoria analiz mleka, dane o zwierzętach z systemów rządowych, wyniki uboju oraz informacje o leczeniu i zarządzaniu produkcją. Dzięki integracji z różnymi systemami informacje są regularnie aktualizowane i dostępne dla użytkowników. Wprowadzono również aplikację mobilną NasevaHealthApp, umożliwiającą

producentom rejestrację danych o leczeniu za pomocą urządzeń mobilnych.

Dla trzody chlewnej system Sikava działa jako centralny rejestr zdrowotności, umożliwiając klasyfikację gospodarstw według poziomów zdrowotnych, od podstawowego po specjalny. Gospodarstwa muszą spełniać określone kryteria zdrowotne, a weterynarze regularnie odwiedzają gospodarstwa, oceniając stan zdrowia i dobrostan zwierząt. System Sikava integruje dane z inspekcji mięsa oraz dokumentację dotyczącą leków i szczepień, a także zapewnia zgodność z przepisami UE dotyczącymi dobrych praktyk.

Podczas spotkania podkreślono, że oba systemy odgrywają kluczową rolę w zapewnianiu wysokiej jakości i bezpieczeństwa produkcji mleka, wołowiny i wieprzowiny w Finlandii. Dzięki ich funkcjonowaniu znacznie ograniczono stosowanie antybiotyków oraz występowanie chorób zakaźnych. Certyfikacja tych systemów daje konsumentom pewność, że gospodarstwa aktywnie dbają o dobrostan zwierząt i bezpieczeństwo żywności.

Podczas spotkania omówiono tematykę związaną z odpowiedzialnym i zrównoważonym hodowaniem zwierząt gospodarskich, koncentrując się na zasadach oraz praktykach promowanych przez Code EFABAR. Dokument ten, będący kluczowym elementem działań Europejskiego Stowarzyszenia Hodowców Zwierząt (EFFAB), definiuje standardy hodowli odpowiedzialnej, podkreślając znaczenie zrównoważonego rozwoju oraz społecznej i środowiskowej odpowiedzialności.

W trakcie dyskusji podkreślono, że hodowla zwierząt odgrywa istotną rolę w europejskim systemie żywnościowym. Obejmuje to miliony zwierząt hodowanych rocznie, takich jak bydło mięsne i mleczne, świnie, owce, kozy, kury oraz gatunki akwakultury. Dzięki odpowiednim praktykom hodowlanym można osiągnąć wysokie standardy zdrowia, dobrostanu, bezpieczeństwa oraz zrównoważonego rozwoju, co jest kluczowe zarówno dla producentów, jak i konsumentów.

Code EFABAR, będący inicjatywą dobrowolną, jest stale aktualizowany, aby dostosować się do zmieniających się wyzwań środowiskowych, społecznych i politycznych. Jego najnowsza, siódma wersja, opiera się na sześciu głównych filarach: zdrowiu i dobrostanie zwierząt, bezpieczeństwie żywności i zdrowiu publicznym, ochronie środowiska, zachowaniu różnorodności genetycznej, lepszym wykorzystaniu zasobów oraz jakości produktu. Te zasady nie tylko pomagają hodowcom spełniać oczekiwania społeczne dotyczące etycznej produkcji żywności, ale także wspierają cele zrównoważonego rozwoju ONZ.

Przedstawiono przykłady praktycznego wdrażania tych zasad w hodowli różnych gatunków zwierząt. W hodowli przeżuwaczy szczególny nacisk kładziono na zdrowie wymion, odporność na choroby, zmniejszenie emisji metanu oraz wykorzystanie zasobów, takich jak pasza. Z kolei w hodowli świń zwracano uwagę na poprawę przeżywalności prosiąt, odporność na choroby, zachowanie różnorodności genetycznej oraz zmniejszenie emisji amoniaku.

Jednym z głównych wyzwań współczesnej hodowli są choroby wektorowe, takie jak afrykański pomór świń (ASF) czy PRRS. Konieczność lepszego transferu wiedzy i technologii z hodowli kosmopolitycznych do lokalnych ras jest kluczowa, aby utrzymać ich zdrowie oraz różnorodność genetyczną. Równocześnie hodowcy muszą stawiać czoła wyzwaniom dobrostanu zwierząt, takim jak swobodny chów loch czy dobrostan młodych osobników.

Podczas spotkania podkreślono również rolę odpowiedzialnego wykorzystania technologii w hodowli, co może pozytywnie wpływać na percepcję społeczną sektora. Innowacje, takie jak precyzyjne zarządzanie genetyką czy lepsze metody oceny dobrostanu zwierząt, przyczyniają się do tworzenia bardziej zrównoważonych systemów produkcji. Ważnym elementem rozmów była także potrzeba proporcjonalnych regulacji politycznych oraz wsparcia dla hodowców i rolników. Zwrócono uwagę na znaczenie spójnych ram prawnych, które nie tylko zapewniają ochronę środowiska i różnorodności biologicznej, ale także wspierają gospodarkę obszarów wiejskich.

Na spotkaniu omówiono szereg kluczowych zagadnień związanych z zrównoważonym rozwojem w produkcji zwierzęcej oraz związanymi z tym wyzwaniami i możliwościami. Istotnym punktem dyskusji była konieczność znalezienia odpowiedniego i zrównoważonego balansu między potrzebami lokalnymi, regionalnymi i globalnymi. Wskazano, że przejście na agroekologiczną i regeneracyjną formę rolnictwa jest niezbędne dla osiągnięcia zrównoważonej transformacji w sektorze produkcji zwierzęcej.

Jednym z głównych celów omawianych działań jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, takich jak metan, podtlenek azotu i dwutlenek węgla, przy jednoczesnym zwiększeniu sekwestracji węgla. Podkreślono potrzebę ochrony zasobów naturalnych, poprawy żyzności gleby oraz zachowania różnorodności biologicznej. Istotnym wyzwaniem jest wdrażanie holistycznego podejścia, które uwzględnia wszystkie aspekty zrównoważonego rozwoju.

Rozważano także sposoby skalowania zrównoważonego rolnictwa zwierzęcego. W tym kontekście wskazano na konieczność budowania świadomości wśród rolników oraz zapewnienia im wsparcia poprzez szkolenia, narzędzia do samooceny oraz demonstracje najlepszych praktyk.

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

Zidentyfikowano jednak istotne bariery, takie jak brak wiedzy na temat zmian klimatycznych i związanych z nimi praktyk rolniczych, a także ograniczone umiejętności doradców rolnych. W odpowiedzi na te problemy zaproponowano rozwój programów szkoleniowych, działań demonstracyjnych i narzędzi komunikacyjnych, które wspierają rolników w adaptacji do zmian klimatycznych.

Podkreślono również znaczenie wsparcia finansowego dla rolników w procesie przechodzenia na bardziej zrównoważone metody produkcji. Zwrócono uwagę na trudności związane z ryzykiem wdrażania nowych praktyk, niepewnością co do przyszłych dochodów oraz wysokimi kosztami zarządzania gospodarstwami w systemie rolnictwa węglowego. Proponowane rozwiązania obejmują finansowanie działań na rzecz poprawy efektywności gospodarstw, premiowanie praktyk dodatkowych, takich jak sekwestracja węgla, oraz wspieranie usług ekosystemowych.

Istotnym elementem działań jest budowanie partnerstw między różnymi interesariuszami. Wskazano, że rekrutacja rolników do programów zrównoważonego rozwoju wymaga czasu, a opracowanie planów transformacji wiąże się z dużymi nakładami pracy. W tym kontekście ważna jest współpraca, dzielenie się danymi i postępami oraz rozwój wsparcia technicznego.

W obszarze dobrostanu zwierząt omówiono rozwiązania zmierzające do ograniczenia stosowania antybiotyków w rolnictwie. Przedstawiono zagrożenia związane z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe, która została uznana przez Światową Organizację Zdrowia za jedno z dziesięciu najpoważniejszych zagrożeń zdrowia publicznego na świecie. Wskazano na intensyfikację rolnictwa, niskie standardy dobrostanu zwierząt oraz stresujące warunki hodowli jako kluczowe czynniki zwiększające wykorzystanie antybiotyków. Podano przykłady praktyk związanych z wysokim poziomem stosowania tych środków, takich jak wczesne odstawianie młodych od matek, ograniczone warunki bytowe i brak wzbogacania środowiska hodowlanego.

Zaprezentowano również rozwiązania mające na celu redukcję stosowania antybiotyków w różnych sektorach produkcji zwierzęcej. Dla bydła mięsnego proponowano stopniowe odstawianie młodych, zwiększenie udziału pasz objętościowych w żywieniu oraz unikanie mieszania zwierząt z różnych stad. W hodowli świń zalecono m.in. wydłużenie okresu karmienia mlekiem matki, rezygnację z bolesnych procedur oraz poprawę warunków bytowych poprzez wzbogacenie środowiska hodowlanego. Dla kurcząt brojlerów zaproponowano obniżenie gęstości obsady, stosowanie wolniej rosnących ras oraz poprawę wentylacji i jakości ściółki.

0106AP59 - CDG ON ANIMAL PRODUCTION - MILK, BEEF, VEAL AND PIGMEAT

LOI - L130A

CDG

Market Situation: Milk and Milk Products

EU Milk Deliveries compared to last period (in %)

(Jan - Sep 2024 / Jan - Sep 2023)

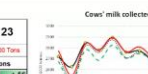
Step 24 compared to Step 23

evolution in % evolution in 1000 Tons

Rank	MS	%	Tons	
1	HU	+5.3%	+56	
2	EE	+3.4%	+7	
3	FR	+3.3%	+7	
4	AT	+3.0%	+6	
5	EL	+2.9%	+2	
6	SI	+2.9%	+2	
7	HR	+1.9%	RO	+1
8	RO	+1.8%	EL	+1
9	ES	+0.8%	SI	+1
10	MT	+0.7%	CZ	+1
11	ES	+0.5%	PL	+1
12	CZ	+0.3%	MT	+0
13	PL	+0.0%	PL	+0
14	LT	-0.1%	IT	-1
15	DK	-1.2%	SK	-1
16	BE	-1.3%	CY	-1
17	SE	-1.6%	RO	-2
18	SK	-1.6%	LT	-2
19	NL	-1.6%	LV	-3
20	LT	-1.8%	SE	-3
21	PT	-2.2%	PT	-3
22	FI	-2.4%	FI	-4
23	NL	-2.6%	BE	-5
24	BG	-3.4%	DK	-5
25	LV	-3.7%	NL	-6
26	CY	-4.7%	DE	-45
EU		-0.2%	EU	-19

(EU not included in consolidated data)

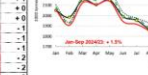
Cow's milk collected - DE

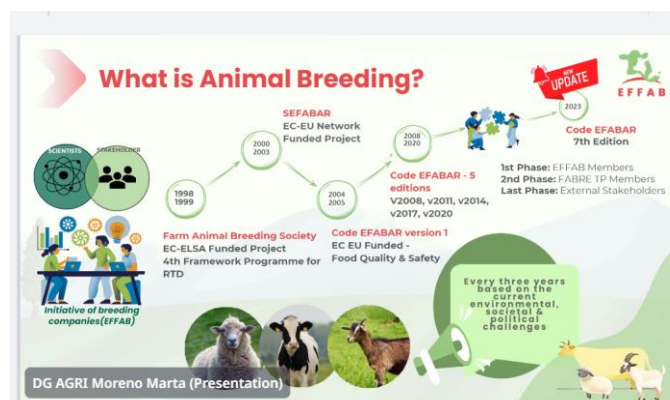
Cow's milk collected - FR

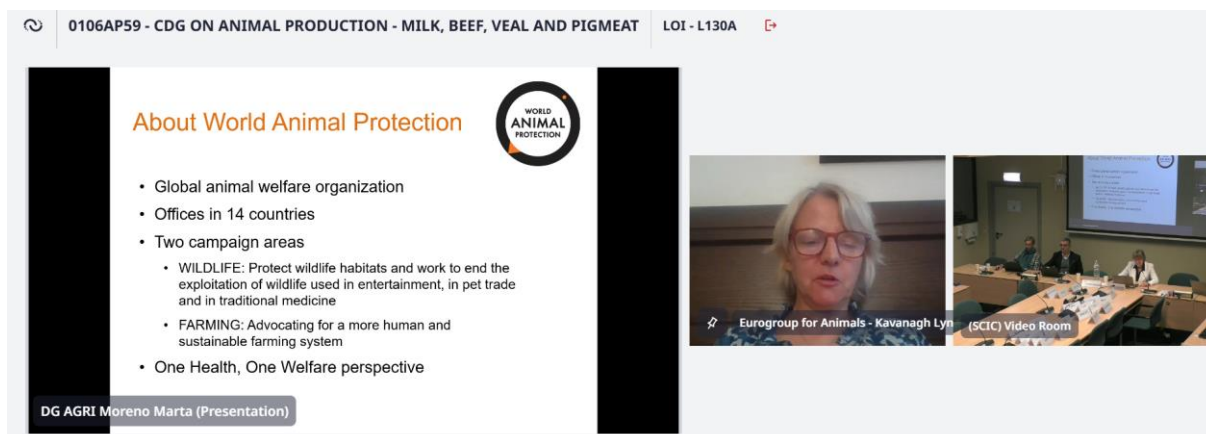

Cow's milk collected - IE

SCIC) Video Room

- Spotkanie z delegacją Ukraińską, 27 listopada 2024, Copa-Cogeca

Spotkanie dotyczące rewizji artykułu 29 umowy DCFTA pomiędzy UE a Ukrainą, zorganizowane przez Copa-Cogeca we współpracy z innymi sektorowymi organizacjami, miało miejsce 27 listopada 2024 roku. Dyskusja koncentrowała się na perspektywie unijnych rolników i sektorów szczególnie dotkniętych zmianami w handlu z Ukrainą. Wydarzenie miało formułę hybrydową i obejmowało tłumaczenie na kilka języków, co umożliwiło udział szerokiego grona interesariuszy. W trakcie spotkania poruszono istotne kwestie związane z aktualną sytuacją na rynku rolno-spożywczym, różnicami w modelach rolnictwa UE i Ukrainy oraz potencjalnymi skutkami dalszej liberalizacji handlu.

Wprowadzenie do spotkania podkreślało znaczenie współpracy międzysektorowej, mimo obecnych napięć wynikających z różnic w standardach produkcji rolnej. Organizatorzy podkreślili konieczność uwzględnienia pilnej potrzeby wsparcia Ukrainy w kontekście skutków rosyjskiej agresji i przyspieszenia procesu integracji z UE. Jednocześnie zauważono, że zbliżenie gospodarcze ujawniło głębokie różnice między systemami rolnymi obu stron, co wymaga szczegółowej analizy i wyważonego podejścia.

Jednym z kluczowych tematów była sytuacja w sektorze drobiu i jaj. Ekspert wskazywali, że UE jest światowym liderem w produkcji jaj, z wyraźnymi standardami jakości i ochrony konsumentów. W UE około 60% jaj pochodzi z chowu poza klatkami, co kontrastuje z praktykami ukraińskimi, gdzie niemal wszystkie jaja są produkowane w klatkach. Liberalizacja handlu doprowadziła do gwałtownego wzrostu importu jaj i albumin z Ukrainy, co wywołało presję cenową i obawy o konkurencyjność unijnych producentów. Przedstawiciele sektora podkreślili konieczność wprowadzenia skutecznych

Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji

mechanizmów monitorowania i zapewnienia przestrzegania standardów produkcji, w tym dobrostanu zwierząt.

Podobne wyzwania omówiono w kontekście sektora mięsa drobiowego. Produkcja na Ukrainie jest skoncentrowana w rękach kilku dużych firm, które dominują zarówno na rynku krajowym, jak i w eksporcie do UE. Różnice w kosztach produkcji wynikają m.in. z niższych kosztów pracy, tańszych pasz oraz mniejszych obciążeń regulacyjnych. Te czynniki pozwalają ukraińskim producentom oferować konkurencyjne ceny, co destabilizuje rynek unijny, szczególnie w krajach sąsiadujących z Ukrainą. Unijni producenci zwracali uwagę na konieczność utrzymania kwot taryfowych jako mechanizmu stabilizacji rynku, a także na wprowadzenie przejrzystości w znakowaniu pochodzenia produktów przetworzonych.

Podczas spotkania omawiano przyszłość sektora buraka cukrowego w Unii Europejskiej w kontekście renegotjacji Umowy o Pogłębionej i Całościowej Strefie Wolnego Handlu (DCFTA) między UE a Ukrainą. Spotkanie skupiło się na analizie znaczących różnic pomiędzy standardami produkcji w UE i na Ukrainie, strukturalnych i regulacyjnych rozbieżnościach oraz ich wpływie na rynek cukru w UE. Podkreślano, że ukraińskie cukrownictwo, opierające się głównie na agroholdingach, w przeciwieństwie do zintegrowanej, rodzinnej struktury rolnictwa w UE, charakteryzuje się niższymi kosztami produkcji i brakiem spełnienia licznych wymogów unijnych.

Podczas dyskusji przedstawiono dane wskazujące na destabilizację rynku cukru w UE, wynikającą z gwałtownego wzrostu importu cukru z Ukrainy w latach 2022–2024. Wzrost ten był szczególnie odczuwalny w krajach graniczących z Ukrainą, gdzie zakłócenia rynkowe odbiły się negatywnie zarówno na plantatorach, jak i przetwórcach cukru. Ceny cukru w UE, które zaczęły spadać jesienią 2023 roku, odnotowały znaczącą obniżkę, co wpłynęło na decyzje unijnych przetwórców dotyczące redukcji powierzchni upraw buraka w kolejnym sezonie. Uczestnicy spotkania zauważyli, że import cukru z Ukrainy, realizowany przy znacznie niższych standardach produkcji, nie jest odzwierciedlony w unijnym systemie raportowania cen, co dodatkowo utrudnia dokładną ocenę wpływu tych zmian.

Zwrócono uwagę na różnice w standardach produkcji między UE a Ukrainą, które jeszcze bardziej się pogłębiły od momentu podpisania umowy w 2014 roku. W UE obowiązują surowe przepisy dotyczące ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju i neutralności węglowej, co znacząco podnosi koszty produkcji. Tymczasem Ukraina korzysta z większej liczby substancji aktywnych w ochronie roślin, które są niedozwolone w UE, co zwiększa jej przewagę konkurencyjną kosztem europejskich rolników.

Spotkanie koncentrowało się także na strategiach regulacyjnych, mających na celu ograniczenie negatywnego wpływu importu cukru z Ukrainy na rynek UE. Podkreślano konieczność utrzymania obecnych kontyngentów taryfowych na poziomie określonym w DCFTA, a także postulat, aby przyszły dostęp ukraińskiego cukru do rynku UE był uzależniony od pełnego dostosowania ukraińskiego sektora do unijnych standardów. Wskazano również na potrzebę monitorowania i egzekwowania tych wymogów, aby zapewnić uczciwe warunki konkurencji.

Przedstawiciele sektora sugerowali, że UE powinna wspierać eksport ukraińskiego cukru na rynki trzecie zamiast dodatkowo obciążać unijnych producentów. Argumentowano, że dalsze ustępstwa na rzecz Ukrainy mogłyby osłabić zaufanie unijnych plantatorów do instytucji europejskich i zniechęcić ich do kontynuowania produkcji. Wskazano również na konieczność wprowadzenia bardziej rygorystycznych zasad dotyczących pochodzenia produktów i systemu przydzielania kontyngentów, aby zapobiec nadmiernemu napływowi cukru do UE.

Podczas spotkania poruszono kwestie związane z liberalizacją handlu produktami rolnymi między Unią Europejską a Ukrainą oraz jej wpływem na sektor zbóż i inne wrażliwe sektory w UE. Uczestnicy szczegółowo omówili dane dotyczące gwałtownego wzrostu importu zbóż z Ukrainy po wprowadzeniu tymczasowych środków handlowych (ATM). Skala tego wzrostu była ogromna, szczególnie w przypadku pszenicy zwyczajnej, jęczmienia i kukurydzy, co doprowadziło do znacznych zakłóceń na rynku UE. Import zbóż z Ukrainy wzrósł z około 9 do 18 milionów ton rocznie, co odpowiada 7% unijnej produkcji zbóż. Takie zmiany wywołały presję na ceny i konkurencyjność unijnych producentów.

Omówiono również strukturalne różnice w sektorze rolnym między UE a Ukrainą. Ukraina dysponuje ogromnym potencjałem rolnym, posiadając 41,3 miliona hektarów użytków rolnych, z czego większość to grunty orne. Dla porównania, największe kraje rolnicze UE, takie jak Francja i Hiszpania, mają znacznie mniejsze powierzchnie użytków rolnych. Struktura rolnictwa na Ukrainie jest zdominowana przez duże przedsiębiorstwa, co umożliwia szybką adaptację i zmianę produkcji w zależności od zapotrzebowania rynkowego. Przykładem jest gwałtowny wzrost produkcji i eksportu cukru z buraka cukrowego, który z sektora marginalnego stał się jednym z kluczowych obszarów eksportowych.

Jednym z głównych tematów była kwestia różnic w kosztach pracy między Ukrainą a UE. Średnie wynagrodzenia pracowników rolnych na Ukrainie są znacznie niższe niż w państwach członkowskich UE,

co daje ukraińskim producentom przewagę konkurencyjną. Średnia płaca w rolnictwie na Ukrainie wynosi około 340 euro miesięcznie, podczas gdy w krajach UE, takich jak Polska czy Francja, jest ona wielokrotnie wyższa. Taki stan rzeczy stawia unijnych producentów w trudnej sytuacji, zmuszając ich do konkurowania z tańszą produkcją z Ukrainy, co negatywnie wpływa na ich rentowność i zdolność inwestycyjną.

Podkreślono także, że Ukraina może szybko zmieniać strukturę swojej produkcji, dostosowując ją do potrzeb eksportowych. Oprócz zbóż i cukru, liberalizacja handlu dotknęła również inne sektory, takie jak oleiste, drób, jaja, miód i niektóre owoce jagodowe. Wskazano, że sektorów, które obecnie nie są uważane za wrażliwe, w przyszłości także może dotknąć presja związana z ukraińskim eksportem. Dlatego ograniczanie ochrony jedynie do obecnie wrażliwych sektorów jest niewystarczające, a dalsza liberalizacja powinna uwzględniać potencjalne zagrożenia w innych obszarach.

Zwrócono uwagę na konieczność wypracowania bardziej zrównoważonego podejścia w negocjacjach handlowych z Ukrainą. Unijni producenci podkreślali, że dalsze otwieranie rynku dla ukraińskich produktów rolnych powinno być uzależnione od spełnienia przez Ukrainę standardów unijnych, zarówno w zakresie ochrony środowiska, jak i warunków pracy. Liberalizacja handlu w obecnym kształcie prowadzi do destabilizacji unijnego rynku rolnego i wywołuje negatywne skutki dla rolników oraz przetwórców. W związku z tym apelowano o większą ostrożność w podejmowaniu decyzji dotyczących liberalizacji handlu, z uwzględnieniem długofalowych interesów unijnego sektora rolnego oraz zapewnienia uczciwej konkurencji.

Podczas spotkania poruszono kluczowe kwestie związane z sektorem kukurydzy oraz przemysłem etanolu w kontekście umowy stowarzyszeniowej pomiędzy UE a Ukrainą. Dyskutowano o znaczących wyzwaniach, jakie liberalizacja handlu z Ukrainą stwarza dla europejskich producentów, oraz o potencjalnych skutkach dalszego otwierania rynku.

W sektorze kukurydzy zauważono, że dotychczasowe limity taryfowe (TRQ) na import kukurydzy z Ukrainy nie spełniają swojej funkcji ochronnej. Obecny limit na kukurydzę ziarnową wynosi 650 000 ton, jednak w wyniku sytuacji kryzysowej, związanej z inwazją Rosji na Ukrainę, import kukurydzy z tego kraju znacząco wzrósł, osiągając poziomy wielokrotnie przewyższające ustalone limity. Wprowadzone mechanizmy awaryjne, takie jak tzw. „hamulec bezpieczeństwa”, okazały się niewystarczające, gdyż próg jego uruchomienia (11,2 miliona ton) jest zdecydowanie zbyt wysoki. W rezultacie, europejscy producenci kukurydzy borykają się z destabilizacją rynku, niskimi cenami oraz trudnościami w

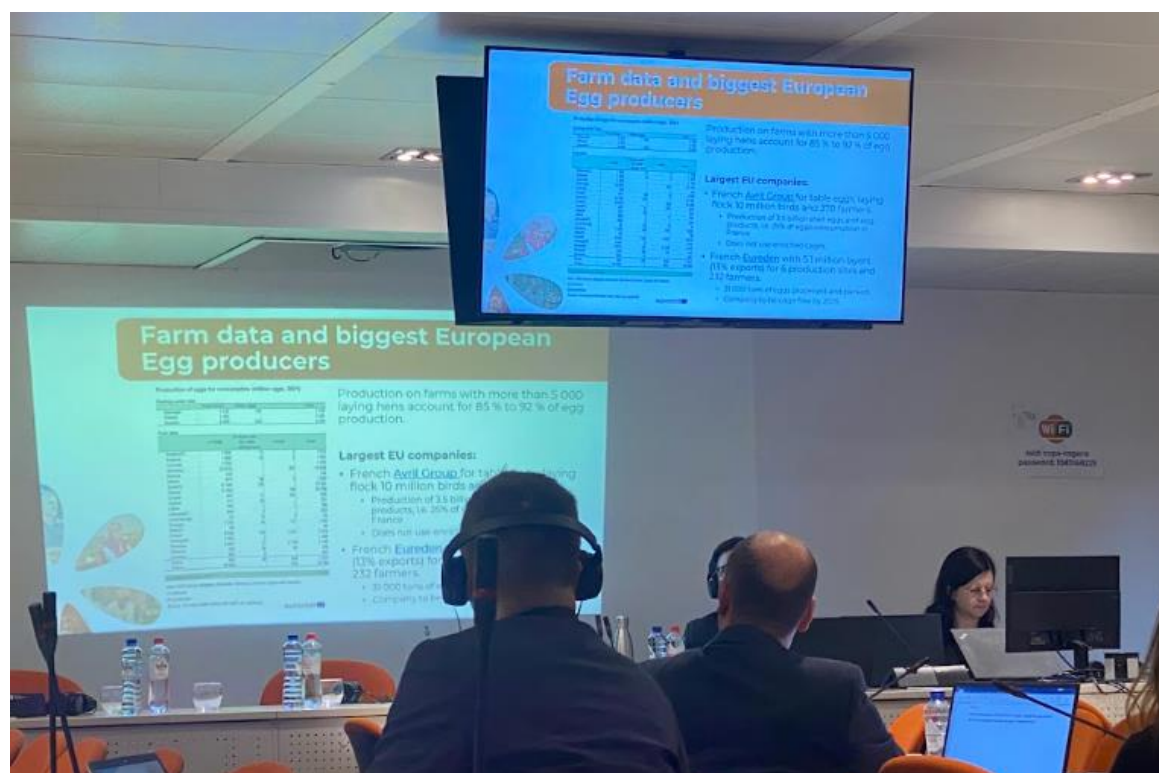
utrzymaniu rentowności.

Wskazano również, że system ceł na kukurydzę ziarnową w UE, oparty na zmiennych stawkach w zależności od cen rynkowych, nie chroni skutecznie producentów. Obecny koszt produkcji kukurydzy w UE znacznie przekracza próg cenowy, który uruchamia te cła, co prowadzi do sytuacji, w której unijni producenci stają w obliczu nieuczciwej konkurencji ze strony taniego importu. Podkreślono konieczność utrzymania obecnego poziomu TRQ oraz wzmacniania mechanizmów ochronnych, szczególnie w kontekście dalszej liberalizacji handlu.

Dodatkowym wyzwaniem jest sektor nasion kukurydzy, gdzie import z Ukrainy wzrósł aż 63-krotnie od 2019 roku. To zjawisko generuje znaczne straty dla europejskich producentów, zarówno pod względem spadku cen, jak i zmniejszenia liczby kontraktów. W tym kontekście apelowano o wzmocnienie środków ochronnych przewidzianych w art. 40 umowy stowarzyszeniowej oraz o monitorowanie standardów produkcji na Ukrainie w celu dostosowania ich do unijnych wymogów.

W sektorze etanolu wskazano na rosnący potencjał Ukrainy do przekształcania produkcji zbóż w etanol. Ukraina, jako jeden z największych producentów rolnych w Europie, ma znaczną przewagę dzięki niskim kosztom produkcji oraz bliskości geograficznej do UE. Obecna kwota importowa na etanol z Ukrainy wynosi 100 000 ton, co odpowiada ponad 5% unijnego rynku etanolu niesłużącego do celów paliwowych. Podkreślono, że dalsze zwiększanie tej kwoty mogłoby zagrozić konkurencyjności unijnego przemysłu, szczególnie w kontekście globalnych umów handlowych, takich jak Mercosur, które również przewidują wysokie limity importowe.

Organizatorzy wskazali, że pełna liberalizacja handlu nie jest rozwiązaniem dla sektora rolnego UE, zważywszy na potrzebę ochrony rynku przed nadmiernymi zakłóceniami. Zarekomendowano zachowanie obecnych limitów taryfowych, wzmocnienie kontroli nad importem oraz wprowadzenie ścisłych wymogów w zakresie zgodności z unijnymi standardami. Podkreślono również, że dialog i współpraca są niezbędne, aby znaleźć równowagę między wsparciem dla Ukrainy a ochroną interesów unijnych producentów.

Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji

- Posiedzenie Prezydium Cogeca, 28 listopada 2024, Copa-Cogeca

W czwartek 28 listopada 2024 r. odbyło się spotkanie Prezydium Cogeca, które trwało od godziny 9:00 do 13:00. Spotkanie rozpoczęło się od podziękowań dla członka Prezydium, pana Sikory, za jego słowa, które miały podkreślać znaczenie aktywnego zaangażowania w miejsca, gdzie dzieją się kluczowe wydarzenia. Zatwierdzono porządek obrad, a także protokół z poprzedniego spotkania, które miało miejsce 26 września 2024 roku.

W dalszej części przedstawiono sprawozdanie z działalności przewodniczącego oraz sekretarza generalnego Cogeca, a kluczowym punktem była debata z Niną Schindler, dyrektorką generalną Europejskiego Stowarzyszenia Banków Spółdzielczych (EACB), oraz Sebastianem Collotem, głównym doradcą ds. rolnictwa i biogospodarki z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI). Dyskusja skupiała się na finansowaniu przyszłości rolnictwa w Unii Europejskiej.

EACB podkreśliło istotną rolę sektora finansowego w procesie transformacji rolnictwa na bardziej zrównoważone praktyki. Banki spółdzielcze, reprezentujące około 2500 instytucji w Europie, odegrały dotąd znaczącą rolę w finansowaniu rolnictwa, co ma być kontynuowane poprzez wspieranie równowagi ekonomicznej, społecznej i środowiskowej. Ważnym elementem rozmowy była potrzeba zwiększenia dostępu do danych ESG oraz narzędzi ułatwiających przejście na zrównoważone praktyki. Wskazano, że współpraca publiczno-prywatna oraz odpowiednie mechanizmy ubezpieczeniowe mogą skutecznie chronić rolników przed skutkami zmian klimatycznych.

Podczas prezentacji podkreślono, że banki spółdzielcze powinny rozwijać systemy raportowania danych, wspólne ścieżki transformacji oraz dostosować regulacje finansowe do potrzeb sektora. Szczególną uwagę zwrócono na potrzebę tworzenia nowych źródeł dochodów dla rolników, takich jak certyfikaty związane z usuwaniem dwutlenku węgla, oraz na konieczność sprawiedliwej polityki handlowej, eliminującej asymetryczne wymagania ESG.

Sebastian Collot z EBI przedstawił strategię wspierania sektora rolnictwa i biogospodarki w latach 2024-2027. EBI zaprezentowało dane o swoim zaangażowaniu finansowym w rolnictwo, z rocznym wsparciem wynoszącym około 5 miliardów euro w ciągu ostatniej dekady, z czego dwie trzecie skierowano do małych i średnich przedsiębiorstw. Kluczowym celem banku na kolejne lata będzie zwiększenie finansowania projektów zrównoważonego rozwoju, wspieranie innowacji oraz poprawa odporności sektora na wyzwania związane z bezpieczeństwem żywnościowym i zmianami klimatycznymi.

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

EBI wskazało, że dla skutecznej transformacji sektora konieczne jest wprowadzenie funduszy takich jak Agri-food Just Transition Fund, który mógłby wspierać inwestycje w zrównoważone technologie oraz zapewniać finansowanie rolnikom o ograniczonych środkach finansowych. Propozycje obejmowały także rozwój partnerstw publiczno-prywatnych oraz mechanizmów wsparcia takich jak preferencyjne pakiety kredytowe.

Podczas debaty uczestnicy zwracali uwagę na istotne bariery regulacyjne oraz potrzebę dostosowania istniejących przepisów do realiów sektora rolnego. Dyskutowano m.in. o wpływie opłat środowiskowych na zdolność kredytową rolników oraz o konieczności uproszczenia wymagań, by banki mogły efektywnie wspierać ich finansowo. Poruszono również temat nierówności w dostępie do finansowania w krajach bałtyckich, gdzie EBI jest mniej aktywne, oraz potrzebę wspierania cyfryzacji rolnictwa. Zaakcentowano konieczność stworzenia kompleksowego ekosystemu finansowego, który umożliwi sektorowi rolno-spożywczemu w UE skuteczną transformację na bardziej zrównoważony i odporny. Prezydium wyraziło poparcie dla planów EBI i EACB oraz zobowiązało się do dalszego dialogu i współpracy w realizacji przedstawionych celów.

Podczas spotkania omówiono kilka kluczowych tematów związanych z bieżącymi i przyszłymi wyzwaniem w sektorze rolnictwa oraz polityki rolnej Unii Europejskiej.

Rozpoczęto od aktualizacji dotyczącej zmian instytucjonalnych w Komisji Europejskiej. Przewodnicząca Ursula von der Leyen przedstawiła listę desygnowanych komisarzy, w tym Christophe'a Hansena jako nowego komisarza ds. rolnictwa i żywności. W liście misji Hansen podkreślił swoje zobowiązanie do wspierania konkurencyjności, odporności i zrównoważonego rozwoju sektora rolnego, uwzględniając potrzeby społeczności wiejskich. Przeglądania kandydatów do nowej Komisji odbywały się w dniach od 4 do 12 listopada, a raporty z tych przesłuchań przygotowywano z uwzględnieniem tematów istotnych dla sektora rolnego. Ostatecznie osiągnięto polityczne porozumienie pomiędzy trzema grupami: EPP, SD i Renew, co umożliwiło zatwierdzenie komisarzy. Głosowanie nad nową Komisją Europejską zaplanowano na 27 listopada, a jej praca rozpocznie się 1 grudnia.

Przesłuchanie Christophe'a Hansena uznano za jedno z najlepszych – wykazał się dużą znajomością tematu i precyzją w odpowiedziach. W trakcie dyskusji podkreślono oczekiwanie, że dotrzyma on obietnic dotyczących wspierania małych gospodarstw oraz rozszerzenia płatności w ramach Wspólnej Polityki Rolnej na wszystkich rolników. Przesłuchania innych komisarzy, jak Varhelyi czy Roswall, wzbudziły kontrowersje, choć nie były one związane bezpośrednio z kwestiami rolnymi.

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

Podczas spotkania poruszono również kwestie zatwierdzenia projektu stanowiska Copa-Cogeca w sprawie kolejnego programu ramowego w zakresie badań i innowacji (10PR). Dokument podkreślał znaczenie badań i innowacji w rozwiązywaniu wyzwań sektora, takich jak zmiany klimatyczne, regulacje czy potrzeba zrównoważonego rozwoju. Wskazano na konieczność odpowiedniego finansowania badań stosowanych, uproszczenia procesów administracyjnych oraz promocji innowacyjnych technologii, takich jak rolnictwo precyzyjne czy edycja genów. Ważną rolę przypisano spółdzielniom rolniczym, które wspierają innowacyjność i zarządzanie ryzykiem.

Omówiono także projekt refleksji Copa-Cogeca na temat wdrażania systemów fotowoltaicznych w rolnictwie i leśnictwie. Zwrócono uwagę na napięcia wynikające z konieczności równoważenia produkcji żywności z rozwijaniem odnawialnych źródeł energii. Podkreślono, że instalacje fotowoltaiczne nie powinny być realizowane kosztem najlepszych gruntów rolnych. Copa-Cogeca popiera rozwój tej technologii, pod warunkiem że uwzględnia ona udział rolników i ich spółdzielni, promując jednocześnie zrównoważony rozwój oraz lokalną rentowność. W trakcie dyskusji zwrócono uwagę na potrzebę magazynowania energii i dzielenia się nią z instytucjami energetycznymi.

Kolejnym istotnym punktem była wymiana poglądów na temat wizji przyszłości rolnictwa UE. Projekt dokumentu, przygotowany w oparciu o wcześniejsze stanowiska i wnioski z Kongresu Europejskich Rolników, przedstawia strategię na lata 2024-2029. Wizja podkreśla konieczność równoważenia konkurencyjności gospodarczej, ochrony środowiska i trwałości społecznej. Przedstawiono postulaty dotyczące zwiększenia budżetu WPR, uproszczenia biurokracji, lepszego zarządzania zasobami wodnymi, wsparcia dla sektora hodowlanego oraz promowania biogospodarki. Wskazano na potrzebę stworzenia dodatkowych funduszy, takich jak Fundusz Sprawiedliwej Transformacji Rolnictwa, aby wesprzeć rolników w procesie transformacji środowiskowej i cyfrowej.

Podczas dyskusji członkowie zwracali uwagę na konieczność silniejszego akcentowania znaczenia budżetu dla sektora rolnego oraz uproszczenia procedur. Podkreślono także kluczową rolę spółdzielni rolniczych jako elementu wsparcia dla rolników w łańcuchu wartości. Pojawiły się głosy na temat potrzeby lepszej komunikacji kluczowych przekazów zawartych w dokumencie, aby były one bardziej zrozumiałe i użyteczne dla rolników. Podkreślono znaczenia współpracy pomiędzy rolnikami, naukowcami i decydentami, aby sektor rolny UE mógł skutecznie odpowiadać na wyzwania przyszłości, przy jednoczesnym zachowaniu konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju.

Podczas spotkania omówiono szereg ważnych tematów związanych z bieżącymi sprawami

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

rolnictwa i handlu międzynarodowego. Przedstawiono najnowsze informacje dotyczące wspólnej polityki rolnej (WPR), międzynarodowych umów handlowych oraz sytuacji na rynkach rolnych w Unii Europejskiej. Dyskusje objęły również kwestie związane z nawozami, negocjacjami handlowymi z krajami Mercosur, relacjami z Chinami, rewizją umowy z Ukrainą, a także przygotowaniami do wdrożenia unijnego rozporządzenia o wylesianiu.

W kontekście WPR omówiono najnowszy wniosek Komisji Europejskiej dotyczący zapewnienia dodatkowej pomocy państwom członkowskim dotkniętym klęskami żywiołowymi. Proces legislacyjny postępuje szybko, a kluczowe decyzje mają zapaść w najbliższych tygodniach, aby nowe przepisy mogły wejść w życie jeszcze przed końcem roku. Podkreślono konieczność skutecznego wdrożenia aktu wykonawczego, aby państwa członkowskie mogły jak najszybciej rozpocząć wypłaty.

Sytuacja na rynkach rolnych w UE została oceniona jako trudna, co wynika z licznych czynników, takich jak zmiany klimatyczne, wysokie koszty produkcji, niskie ceny niektórych produktów oraz konkurencja z importem. W sektorze upraw zbożowych i oleistych obserwuje się słabe zbiory i problemy z jakością, podczas gdy w sektorze owoców i warzyw ogromne straty spowodowały ekstremalne zjawiska pogodowe. Produkcja ziemniaków i oliwy z oliwek również napotyka poważne wyzwania. W sektorze hodowlanym uwagę zwrócono na problemy zdrowotne zwierząt, takie jak niebieski język i pomór małych przeżuwaczy, a także na rosnący niepokój związany z nadmiernym importem drobiu i jaj z Ukrainy.

W odniesieniu do nawozów przedstawiono analizę kampanii Fertilizers Europe mającej na celu ograniczenie importu nawozów z Rosji. Podkreślono, że unijna produkcja nawozów jest uzależniona od importu gazu ziemnego, a konkurencja ze strony tańszych rosyjskich produktów stanowi poważne wyzwanie dla unijnych producentów. Dyskutowano o możliwych rozwiązaniach, takich jak wprowadzenie sankcji na rosyjski mocznik lub dodatkowe podatki.

Negocjacje handlowe z Mercosur wzbudzają mieszane reakcje. Kilka krajów członkowskich, w tym Polska, Niemcy i Rumunia, wyraziło sprzeciw wobec umowy z uwagi na różnice w standardach produkcji rolnej między UE a krajami Mercosur. Podkreślono, że praktyki takie jak stosowanie GMO czy nierejestrowanych wzmacniaczy wzrostu w krajach Mercosur stanowią poważne zagrożenie dla unijnych producentów. Dodatkowo, niektóre kraje, jak Irlandia, zapowiedziały kontynuację obecnego negatywnego stanowiska wobec tej umowy, niezależnie od zmian w rządzie.

W odniesieniu do relacji z Chinami omówiono postępy w trzech dochodzeniach dotyczących unijnej brandy, wieprzowiny i sektora mleczarskiego. Szczególnie niepokojące jest dochodzenie

dotyczące subsydiów w sektorze mleczarskim, które może mieć poważne konsekwencje dla całego łańcucha dostaw w UE.

W kwestii relacji z Ukrainą podkreślono znaczenie rozpoczęcia negocjacji w sprawie rewizji art. 29 DCFTA, które uwzględnią stanowiska sektorów szczególnie dotkniętych konkurencją z Ukrainą. Przygotowywane są pisma do instytucji UE oraz wydarzenie mające na celu poinformowanie Stałych Przedstawicielstw o perspektywach kluczowych sektorów.

Prezentowano także aktualizacje dotyczące rozporządzenia UE w sprawie wylesiania, które napotkało opóźnienia w związku z koniecznością dostosowania systemów informacyjnych. Parlament Europejski i Rada podjęły działania w kierunku uproszczenia przepisów i przesunięcia daty ich wejścia w życie. Dyskusje na ten temat trwają zarówno na poziomie krajowym, jak i unijnym.

Ostatnia część spotkania dotyczyła przygotowań do Forum Biznesowego Prezydencji Cogeca, które odbędzie się w lutym i będzie koncentrować się na wyzwaniach sektora owoców i warzyw. Podkreślono znaczenie kooperatyw jako modelu pozwalającego na zwiększenie efektywności i zrównoważonego rozwoju w tym sektorze.

- Spotkanie East Coordination Team, 28 listopada 2024, Copa-Cogeca

Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji

Na spotkaniu zespołu koordynacyjnego East Coordination Team w dniu 26 września 2024 roku poruszono szereg istotnych tematów, koncentrując się na kwestiach związanych z portfolio wiceprezesów Copa, ochroną nazw produktów pochodzenia zwierzęcego oraz bieżącymi wyzwaniami w kontekście rolnictwa i rynku europejskiego.

Przedstawiciele Republiki Czeskiej wyrazili rozczarowanie wynikami ostatnich wyborów do prezydium Copa, wskazując, że obecna sytuacja, w której region ma jedynie jednego reprezentanta w prezydium, nie jest satysfakcjonująca. Jan Doležal, prezydent AKCR, podkreślił, że chociaż prawdopodobnie obejmie portfele dotyczące młodych rolników, strategii wodnej, etykietowania żywności i roli kobiet w rolnictwie, kluczowy temat Ukrainy został przydzielony przedstawicielowi z Włoch, co wzbudziło kontrowersje wśród uczestników spotkania. Podkreślano brak przejrzystości w procesie przydzielania portfeli przez sekretariat oraz konieczność wzmocnienia pozycji państw Europy Wschodniej na szczeblu międzynarodowym. Dyskutowano także o potrzebie większej reprezentacji prezydencji krajowych w Copa-Cogeca i zwiększeniu zaangażowania w wydarzenia na wysokim szczeblu Komisji Europejskiej.

Podczas dyskusji dotyczącej ochrony nazw produktów pochodzenia zwierzęcego przedstawiono szczegółowe argumenty za koniecznością wprowadzenia skuteczniejszej ochrony tych nazw na poziomie europejskim. Wskazywano, że obecne przepisy ograniczają ochronę jedynie do mleka i produktów mlecznych, co powoduje nierówne traktowanie producentów produktów zwierzęcych, którzy muszą spełniać rygorystyczne wymogi bezpieczeństwa. Przykłady z Francji, Włoch, Węgier, Czech i Słowacji pokazały, że inicjatywy krajowe mają ograniczoną skuteczność z uwagi na przepisy unijne, co podkreśla potrzebę wypracowania rozwiązań na poziomie UE.

Szczególną uwagę poświęcono problemowi imitacji produktów zwierzęcych, takich jak mięso czy miód, które nie podlegają tym samym standardom bezpieczeństwa i jakości, co ich tradycyjne odpowiedniki, ale wykorzystują nazewnictwo, wprowadzając konsumentów w błąd. Podkreślano, że brak regulacji w tym zakresie sprzyja promowaniu produktów wysoce przetworzonych, często opartych na alternatywnych białkach, co może prowadzić do zagrożeń dla zdrowia konsumentów. Dyskutowano także nad potencjalnymi skutkami ekonomicznymi i społecznymi, w tym zagrożeniami dla małych i średnich producentów rolnych.

Przedstawiciele Polski i Czech przedstawili wspólną inicjatywę mającą na celu wzmocnienie ochrony nazw produktów pochodzenia zwierzęcego. Wskazano, że kluczowym momentem dla tego

tematu będzie polska prezydencja w Radzie UE w pierwszej połowie 2025 roku. Zaproponowano, aby Polska, wspierana przez inne kraje regionu, włączyła tę kwestię do priorytetów prezydencji, co umożliwiłoby jej omówienie na forum ministrów rolnictwa UE. W tym kontekście zaapelowano do pozostałych państw o kontakt z ich ministrami w celu uzyskania szerokiego poparcia dla tej inicjatywy.

W konkluzjach podkreślono potrzebę dalszego działania na rzecz wzmocnienia pozycji regionu Europy Wschodniej w Copa-Cogeca, wspólnego lobbowania na rzecz bardziej przejrzystego procesu przydziału portfeli oraz skutecznej ochrony nazw produktów pochodzenia zwierzęcego na poziomie UE. Wyrażono również nadzieję na efektywną współpracę i wsparcie dla przedstawionych inicjatyw w kolejnych etapach negocjacji.

W trakcie spotkania omówiono zmiany w strukturze budżetu UE na lata 2028-2034, które zaproponowała Komisja Europejska, przewidujące znaczne zmiany w sposobie alokacji funduszy. Budżet UE ma wynieść 1,2 biliona euro, a zmiany zakładają połączenie 530 programów w jeden fundusz krajowy dla każdego państwa członkowskiego. W ramach tych zmian poszczególne kraje będą mogły otrzymywać fundusze jedynie pod warunkiem wprowadzenia reform zalecanych przez Komisję Europejską. To podejście ma na celu wymuszenie na państwach członkowskich realizacji kluczowych reform gospodarczych. Przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen uważa, że takie zmiany są konieczne w obliczu kryzysu gospodarczego w Europie, wojny za jej granicami oraz potencjalnego przystąpienia Ukrainy do UE. Zmiany te mają także na celu zwiększenie wydatków na obronność oraz wsparcie dla europejskiego przemysłu. W związku z tym, negocjacje dotyczące budżetu 2028-2034, które rozpoczną się w przyszłym roku, mają być znacznie bardziej skomplikowane i trudne niż dotychczasowe rozmowy.

Omówiono także przyszłość Wspólnej Polityki Rolnej (WPR), której budżet, zdaniem przedstawicieli wielu państw, powinien wynosić co najmniej 1% PKB UE. Istnieje obawa, że obecny system WPR, obejmujący także fundusze związane z ochroną środowiska i zmianami klimatycznymi, może prowadzić do nieefektywnego zarządzania funduszami. W związku z tym, postulowano, by budżet WPR był oddzielony od innych funduszy, a jego kwota zwiększona w odpowiedzi na rosnące potrzeby i ambicje w zakresie rolnictwa. Dodatkowo, jeśli pojawi się potrzeba wsparcia rolnictwa w Ukrainie, należy stworzyć odrębny fundusz, uzupełniający budżet rolniczy UE. Wspomniano również o konieczności przywrócenia rolnictwa do centralnej roli w polityce UE, zapewniając tym samym bezpieczeństwo żywnościowe i utrzymanie wysokiej jakości produkcji rolnej.

W zakresie WPR, omawiano także zmiany w systemie dopłat bezpośrednich. Przewiduje się, że

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

reforma systemu dopłat ma na celu skierowanie wsparcia do tych rolników, którzy tego najbardziej potrzebują, z uwzględnieniem m.in. rozwoju ubezpieczeń przeciw suszy oraz wspierania produkcji owoców i warzyw oraz hodowli zwierząt. Podkreślono także konieczność adaptacji WPR do wymagań związanych z ekologiczną transformacją rolnictwa i spełnianiem celów Zielonego Ładu. Zwrócono uwagę na problemy związane z obecnym systemem płatności, w tym brak spójności między wynikami ekonomicznymi a ekologicznymi oraz konieczność bardziej precyzyjnego kierowania wsparcia, aby poprawić zarządzanie gruntami, zdrowiem gleby i bioróżnorodnością.

Również temat konwergencji zewnętrznej płatności i jej wpływu na rolników w krajach, które mają niższy poziom dopłat, był przedmiotem dyskusji. Wskazano, że niektóre państwa członkowskie, takie jak Rumunia, podjęły działania w celu zapewnienia pełnej konwergencji płatności od 2028 roku, podczas gdy inne, jak Łotwa i Estonia, rozważają mniej ambitne cele.

W kontekście przyszłości rolnictwa w Europie, omawiano również "Strategiczny Dialog", który budzi kontrowersje w niektórych krajach członkowskich, w tym na Węgrzech, gdzie pojawiły się zastrzeżenia dotyczące uznania jego wyników w oficjalnych dokumentach. Przedstawiciele Węgier postulowali usunięcie odniesień do tego dialogu w dokumentach Copa-Cogeca.

Na zakończenie spotkania poruszono kwestię "cordon sanitaire" w Parlamencie Europejskim, czyli sytuacji, w której politycy związani z pewnymi grupami politycznymi są wykluczani z negocjacji i współpracy. Taki przypadek występuje w przypadku grupy "Patrioci dla Europy", której członkowie, mimo dużej liczby, napotykają trudności w blokowaniu inicjatyw politycznych, w tym działań na rzecz zrównoważonego rolnictwa.

Podsumowując, spotkanie skoncentrowało się na ważnych zagadnieniach dotyczących przyszłości budżetu UE, w tym funduszy przeznaczonych na rolnictwo, oraz wyzwań związanych z reformą WPR. Przedstawiciele różnych państw członkowskich, mimo różnych priorytetów, podkreślali potrzebę silniejszego budżetu WPR, większej konwergencji dopłat i bardziej precyzyjnego ukierunkowania wsparcia na rolników, którzy tego najbardziej potrzebują.

- Wspólne posiedzenie Copa-Cogeca, 28 listopada 2024, Copa-Cogeca

W czwartek 28 listopada 2024 r. miało miejsce wspólne posiedzenie Prezydium Copa-Cogeca. W jego trakcie odbyła się wymiana poglądów z wyznaczonym komisarzem ds. rolnictwa i żywności

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

Christophe'em Hansenem na temat priorytetów na następną kadencję Komisji Europejskiej. Kandydat na komisarza Hansen dołączył do spotkania Praesidia przed formalnym rozpoczęciem nowej kadencji Komisji Europejskiej.

Wstęp do dyskusji zrobili Massimiliano Giansanti, Prezydent Copa oraz Lennart Nilsson, Prezydent Cogeca. Pierwszy z nich podkreślił znaczenie stabilności, przewidywalności i konsekwencji w polityce rolnej, a drugi, że spółdzielnie, będące filarem europejskiego rolnictwa, odegrały kluczową rolę w wspieraniu rolników podczas kryzysów, gdy inne przedsiębiorstwa zawodziły. Organizacja, choć zaangażowana w dialog strategiczny, oczekuje lepszego uwzględnienia interesów rolników. Podkreśla, że chcą oni uczestniczyć w transformacji, ale konieczne jest odpowiednie finansowanie tego procesu. Copa-Cogeca liczy na wizję rolnictwa, która połączy odpowiedzialność z konkurencyjnością, i deklaruje gotowość do współpracy przy jej tworzeniu.

Następnie głos zajął Christophe Hansenem. Rozpoczął swoją wypowiedź od zaznaczenia, że jego kadencja formalnie rozpocznie się w niedzielę, jednak już teraz angażuje się w dyskusje na temat przyszłości sektora rolnego. Podkreślił, że sektor ten znajduje się obecnie w kluczowym momencie, zmagając się z presją wynikającą z obciążeń administracyjnych, wymagań środowiskowych i klimatycznych, które w znacznym stopniu wpływają na konkurencyjność produkcji rolniczej w UE. Wskazał na różnice w obciążeniach środowiskowych w różnych częściach świata, zaznaczając, że rygorystyczne przepisy UE mogą osłabiać konkurencyjność europejskiego rolnictwa.

Dialog strategiczny uznał za istotny krok w kierunku zakończenia czarno-białego podejścia i polaryzacji opinii. Choć konsensus w tej kwestii był trudny do osiągnięcia, dialog ten stanowi solidny punkt wyjścia. Komisarz podkreślił, że konieczne jest zabezpieczenie odrębnego budżetu na rozwój rolnictwa przyszłości. Wyraził wolę współpracy z różnymi podmiotami, by wypracować wspólne rozwiązania, które będą oparte na ich opiniach. Zwrócił także uwagę na potrzebę stworzenia atrakcyjnych warunków pracy w rolnictwie, które mogłyby zachęcić przyszłe pokolenia do zaangażowania się w tę dziedzinę.

W kontekście Wspólnej Polityki Rolnej zaznaczył, że ważne jest utrzymanie tego, co działa dobrze, oraz poprawa obszarów wymagających zmian, by zapewnić odpowiednią infrastrukturę i skuteczny program dla przyszłych rolników. Wspomniał także o konieczności zwrócenia szczególnej uwagi na kwestie hodowli zwierząt, która choć wiąże się z emisjami, ma istotny wpływ na bioróżnorodność i bezpieczeństwo żywnościowe. Komisarz stanowczo odrzucił ideę narzuconej redukcji

pożywienia zwierząt, wskazując na jej potencjalne negatywne skutki.

Podkreślił, że redukcja emisji powinna opierać się na innowacjach technologicznych, a nie na drastycznych ograniczeniach produkcji. Zwrócił uwagę na znaczenie bezpieczeństwa i niezależności żywnościowej Europy, podkreślając, że zbyt duże uzależnienie od importu mogłoby stanowić zagrożenie. W tym kontekście zaznaczył, że deficyt inwestycji w sektorze rolnictwa wynosi aż 62 miliardy euro, co wymaga pilnych działań.

Odnosząc się do nowej WPR, Komisarz podkreślił potrzebę jej lepszego ukierunkowania i stworzenia skutecznych zależności między zachętami a inwestycjami. Zauważył, że rolnicy już podjęli znaczące działania na rzecz ochrony środowiska, czego dowodem jest 3% spadek emisji w rolnictwie między 2020 a 2023 rokiem, podczas gdy w transporcie odnotowano jedynie 1% redukcji. Wskazał również na trudności w osiągnięciu założonych celów środowiskowych na rok 2030, sugerując wprowadzenie uproszczeń, takich jak płatności ryczałtowe, które mogłyby stanowić znaczące wsparcie.

Kończąc wypowiedź zaznaczył, że obszary wiejskie pozostaną pod jego kompetencjami, a jego portfolio zostało poszerzone o kwestie żywności i środowiska. Wskazał na konieczność lepszego zorganizowania producentów rolnych, by mogli skuteczniej negocjować z dużymi sieciami handlowymi, co przyczyniłoby się do zwiększenia ich konkurencyjności. Podkreślił, że priorytetem jest opracowanie kompleksowych rozwiązań opartych na współpracy z różnymi podmiotami w sektorze rolnym.

Następnie przedstawiciele różnych państw członkowskich wyrazili swoje oczekiwania i obawy związane z przyszłością Wspólnej Polityki Rolnej oraz transformacją sektora rolnictwa w Unii Europejskiej. Kluczowym punktem była konieczność utrzymania konkurencyjności i zapewnienia sprawiedliwego dochodu dla rolników, co wymaga przemyślanej i skutecznej polityki, uwzględniającej różnorodność wyzwań i potrzeb w poszczególnych państwach. Podkreślano konieczność zmiany myślenia społeczeństwa o rolnictwie, by był to sektor ciekawy, w którym warto pracować.

Wsparcie dla młodych, innowacje i rozwój obszarów wiejskich to aspekty, które były wielokrotnie podkreślane. Portugalia zwróciła uwagę na znaczenie spółdzielczości oraz na potrzebę uwzględnienia specyfiki lokalnych przedsiębiorstw, a także zapewnienia młodym rolnikom odpowiednich warunków do rozwoju. Podobne oczekiwania wyraziła Rumunia, wskazując na konieczność dostosowania budżetu WPR do inflacji i utrzymania prostych narzędzi wsparcia, takich jak bezwarunkowe płatności obszarowe. Pytali oni również o zapewnienie skutecznych narzędzi zarządzania ryzykiem.

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

Leśnictwo i biogospodarka stanowiły istotne zagadnienie, szczególnie dla państw nordyckich. Szwecja i Finlandia podkreślały potencjał tego sektora, apelując o lepsze zrozumienie i uwzględnienie jego znaczenia w Brukseli. Wskazywano również na potrzebę zmiany przepisów, które nie zawsze służą leśnikom i rozwojowi biogospodarki, co z kolei mogłoby przyczynić się do bardziej zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych. Duńczycy pytali Komisarza, jak zamierza zapewnić przeprowadzenie transformacji ekologicznej ze wsparciem wszystkich gospodarstw.

Presja administracyjna i biurokratyczna była kolejnym często poruszonym tematem. Austria podkreśliła, że nadmierna biurokracja i propozycje skonsolidowania wszystkich programów w jeden system mogą być problematyczne, szczególnie dla rodzinnych gospodarstw rolnych. W podobnym tonie wypowiedzieli się przedstawiciele Belgii, wskazując na brak spójności w unijnych przepisach, co prowadzi do dodatkowych obciążeń dla rolników. Podkreślali oni konieczność obecności rolników na każdym etapie opracowania polityk związanych z prowadzeniem działalności rolnej.

Ograniczenia i zakazy w polityce rolnej, takie jak wycofywanie środków ochrony roślin bez zapewnienia alternatyw, były przedmiotem krytyki ze strony Francji i Hiszpanii. Przedstawiciele tych krajów apelowali o bardziej zrównoważone podejście, które uwzględniałoby realne potrzeby rolników i zagwarantowanie stabilnych warunków produkcji.

Handel międzynarodowy oraz wyzwania związane z porozumieniami takimi jak Mercosur były wielokrotnie podnoszone. Polska, Hiszpania, Belgia i Irlandia zwróciły uwagę na ryzyko związane z liberalizacją handlu z Ukrainą oraz wpływem importu na unijny rynek rolny. Podkreślano potrzebę ochrony interesów europejskich rolników i zapewnienia, że polityka handlowa nie będzie negatywnie oddziaływać na ich konkurencyjność. Pytano, czy UE jest gotowa ochronić europejskich rolników.

Uproszczenie przepisów i inwestycje były uznawane za kluczowe do wsparcia transformacji ekologicznej oraz innowacji w sektorze rolnym. Dania zwróciła uwagę na konieczność przeprowadzenia transformacji ekologicznej w sposób uwzględniający potrzeby wszystkich gospodarstw, podobnie Czechy podkreślające konieczność wsparcia wszystkich rolników bez względu na rozmiar typ produkcji. Byli oni też jednym z państw, które apelowały o większe zaangażowanie rolników w proces decyzyjny.

Przedstawiciele państw wyrazili również potrzebę większego wsparcia dla produkcji zwierzęcej oraz ochrony zwierząt przed niekorzystnymi warunkami transportowymi. Podkreślono znaczenie ograniczenia importu zwierząt, co może pomóc w ochronie lokalnej produkcji i bioróżnorodności. Finowie wyrazili zadowolenie, że nowym Komisarzem jest osoba z pozytywną wizją na hodowlę

zwierzęcą, chcąc bronić tego rodzaju produkcji.

Głosy uczestników spotkania wyrażały jednoznaczne oczekiwanie, że przyszłe działania Komisji Europejskiej będą bardziej uwzględniały potrzeby rolników, inwestując w innowacje, redukując biurokrację i wspierając zarówno małe, rodzinne gospodarstwa, jak i większe przedsiębiorstwa. Uczestnicy wskazali również na potrzebę większego zaangażowania państw członkowskich w kształtowanie polityki rolnej, tak aby odpowiadała ona na wyzwania związane z konkurencyjnością, zrównoważonym rozwojem oraz globalnymi zmianami w handlu i środowisku.

W odpowiedzi na te uwagi, nowy komisarz odwołał się zarówno do swojego doświadczenia rolniczego, jak i do głównych wyzwań wskazywanych przez uczestników debaty. Podkreślił, że jako osoba pochodząca z gospodarstwa rolnego doskonale rozumie codzienne trudności tej pracy, w tym problemy związane z biurokracją, stresem oraz koniecznością budowania konkurencyjności sektora. Zwrócił uwagę, że celem jego działań będzie zrównoważenie potrzeb zarówno małych, jak i dużych gospodarstw, podkreślając ich kluczową rolę w utrzymaniu różnorodności krajobrazu oraz bezpieczeństwa żywnościowego.

W zakresie wymiany pokoleniowej zapowiedział, że jednym z pierwszych działań będzie dialog z młodymi rolnikami, którego inauguracja odbędzie się podczas dni rolno-spożywczych w grudniu. Komisarz wyraził determinację w nawiązywaniu bezpośrednich relacji z rolnikami poprzez wizyty w gospodarstwach, podkreślając, że to oni powinni stanowić głos sektora, a nie tylko instytucje w Brukseli.

W odniesieniu do spółdzielni, zaznaczył ich znaczenie jako narzędzi wspierających rolników w negocjacjach cen i zwiększających ich pozycję na rynku. Obiecał także pracę nad rozwojem organizacji producenckich, by wzmocnić ich rolę w łańcuchu wartości. W kwestii wizerunku sektora rolnego, podkreślił jego kluczową rolę w walce ze zmianami klimatycznymi i wyraził potrzebę poprawy społecznego postrzegania rolnictwa jako zawodu godnego prestiżu.

Poruszając temat biurokracji, komisarz zobowiązał się do uproszczenia procedur administracyjnych oraz zwiększenia cyfryzacji, co pozwoli na redukcję formalności, skrócenie czasu oczekiwania na decyzje i zmniejszenie stresu wśród rolników. Jest świadomy, że nadmierna biurokracja prowadzi do przepracowania i chronicznego stresu, ciągłego czekania na decyzje i wypełniania papierów, w których rolnicy toną. Im więcej rolnik spędza czasu w papierach, tym mniej zajmuje się gospodarstwem i mniej produkuje.

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

Wspomniał także o konieczności szybszego wprowadzania na rynek biologicznych środków ochrony roślin jako odpowiedzi na zakazy dotychczasowych preparatów. Zakazywanie użycia preparatów bez proponowania alternatyw uważa za niebezpieczne. W tej sprawie rozmawiał już z komisarzem z Węgier.

W kwestii polityki handlowej i wyzwań związanych z umowami, takimi jak Mercosur czy liberalizacja handlu z Ukrainą, komisarz podkreślił konieczność uwzględnienia konkurencyjności europejskich rolników oraz zapewnienia odpowiednich narzędzi ochrony przed negatywnymi skutkami takich umów. Podjął również temat zmian klimatycznych, wskazując na potrzebę lepszego zarządzania wodą, zarówno w kontekście jej retencji, jak i przechowywania na okresy suszy.

Odpowiadając na pytania dotyczące budżetu, komisarz zaznaczył, że choć nie ma bezpośredniego wpływu na jego wysokość, to będzie walczył o utrzymanie stabilnych funduszy, zwłaszcza na płatności bezpośrednie. Wyraził przekonanie, że wspólna polityka rolna jest fundamentem integracji europejskiej i kluczowym narzędziem wspierającym różnorodność rolników w Europie. Podkreślił, że nie jest fanem rozwiązania, jakim miałby być jeden fundusz i jego zdaniem dialog strategiczny podkreśla konieczność oddzielnego, stabilnego budżetu na rolnictwo. Im szybciej zatwierdzone zostaną zapisy nowych WRF, tym szybciej będziemy widzieć, które z nich nas dotyczą.

Komisarz obiecał bliską współpracę z państwami członkowskimi i rolnikami, promując dialog oraz konkretne działania, które pomogą rozwiązać kluczowe problemy sektora, od biurokracji i wymiany pokoleniowej po zmiany klimatyczne i wyzwania rynkowe. Zaapelował o wspólne poszukiwanie rozwiązań, podkreślając, że rolnicy nie są problemem, lecz kluczowym elementem odpowiedzi na współczesne wyzwania. Massimiliano Giansanti przypominał mu, że to właśnie Copa-Cogeca jest domem rolników w Brukseli i jeśli chce on rozmawiać z rolnikami, to właśnie tu znajdzie odpowiedzi na ważne tematy oraz wsparcie w walce o rolnictwo.

Następnie wspólne Prezydium Copa-Cogeca podjęło istotny krok w kierunku opracowania kompleksowej wizji przyszłości rolnictwa w Unii Europejskiej, zatwierdzając projekt dokumentu na posiedzeniu 28 listopada 2024 r. Na wspólnym posiedzeniu Copa-Cogeca w dniu 26 września, po wymianie poglądów z członkami, Prezydium dało zielone światło do współpracy z przewodniczącymi wszystkich Grup Roboczych Copa-Cogeca i POCC-CCC w celu zbudowania wizji Copa-Cogeca dotyczącej przyszłości rolnictwa w UE. Miało to na celu przygotowanie dokumentu do zatwierdzenia na listopadowych posiedzeniach Prezydium i wniesienie wkładu w dyskusje w sposób proaktywny, przed

rozpoczęciem nowej kadencji Komisji Europejskiej.

W dokumencie Copa-Cogeca przedstawia swoją wizję przyszłości rolnictwa UE, podkreślając znaczenie równowagi między konkurencyjnością gospodarczą, ochroną środowiska i społeczną trwałością. Rolnictwo jest kluczowym filarem projektu europejskiego, przyczyniając się do bezpieczeństwa żywnościowego, stabilności ekonomicznej i rozwoju obszarów wiejskich. Europejscy rolnicy i spółdzielnie rolne odgrywają centralną rolę w dostarczaniu wysokiej jakości żywności, wspierając jednocześnie ochronę środowiska i bioróżnorodność. Jednocześnie przyczyniają się do stabilności geopolitycznej poprzez redukcję zależności od paliw kopalnych i zapewnienie stabilnej produkcji rolnej.

Wyzwania stojące przed rolnikami są jednak ogromne. Rosnące koszty produkcji, niepewność prawna, rosnące wymagania środowiskowe oraz niestabilność geopolityczna, w tym wysokie ceny energii, wywierają presję na gospodarstwa rolne. Rolnicy, mimo poprawy wydajności i ograniczenia emisji, wciąż mierzą się z niesprawiedliwą konkurencją, co negatywnie wpływa na ich dochody i zdolność do utrzymania konkurencyjności. Wiele z tych problemów wynika z nieprzemyślanych regulacji, takich jak Zielony Ład, który był postrzegany jako „regulacyjny tsunami” z powodu braku oceny skutków, niewystarczającego finansowania i zbyt szybkiego wprowadzania zmian.

Copa-Cogeca apeluje o "Sprawiedliwy Pakt na rzecz Konkurencyjności", który zapewni rolnikom stabilność i uwzględni wyzwania związane z transformacją środowiskową i cyfrową. Proponuje nowe ramy zarządzania w relacjach z Komisją Europejską, które zwiększyłyby udział rolników i spółdzielni w procesach decyzyjnych, uprościły biurokrację i zapewniły transparentność. Niezbędne jest także zwiększenie budżetu Wspólnej Polityki Rolnej i utworzenie dodatkowych funduszy wspierających transformację rolnictwa, w tym Funduszu Sprawiedliwej Transformacji Rolnictwa oraz Funduszu Odbudowy Przyrody.

Wzmocnienie WPR powinno uwzględniać utrzymanie wsparcia bezpośredniego dla wszystkich rolników, ulepszenie narzędzi zarządzania ryzykiem oraz promowanie współpracy rolników w ramach spółdzielni. Konieczne są bardziej realistyczne podejścia do zarządzania zasobami wodnymi i bioróżnorodnością, a także wsparcie dla sektora hodowlanego jako integralnej części europejskiego rolnictwa. Innowacje technologiczne i wiedza naukowa powinny być priorytetem w dążeniu do bardziej zrównoważonego rolnictwa, w tym w zakresie nowych technik hodowlanych i wykorzystania danych do wspierania decyzji rolniczych.

**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

Copa-Cogeca zwraca uwagę na potencjał rolnictwa w rozwijaniu odnawialnych źródeł energii oraz gospodarki cyrkularnej. Promocja biogospodarki, bioenergii i zrównoważonego wykorzystania nawozów powinna być częścią unijnych celów klimatycznych. Wspieranie infrastruktury wiejskiej, szkolenia oraz rola kobiet w gospodarce obszarów wiejskich są również kluczowe dla ożywienia wsi.

W kontekście globalnym Copa-Cogeca wzywa do sprawiedliwej polityki handlowej, która chroniłaby unijnych rolników przed nieuczciwą konkurencją, zapewniając równowagę w standardach produkcji z krajami trzecimi. Niezbędne jest także wyważone podejście do rozszerzenia UE, aby zminimalizować wpływ na europejskich producentów. Organizacja podkreśla, że przyszłość rolnictwa UE wymaga sprawiedliwego i zrównoważonego podejścia, które umożliwi rolnikom dostosowanie się do wyzwań współczesności, jednocześnie zapewniając stabilność i konkurencyjność sektora na lata 2050 i później.

Podczas dyskusji Sekretariat podkreślił, że dokument ma charakter wstępny i stanowi punkt wyjścia dla dalszych działań w nadchodzącej kadencji. Uczestnicy wyrazili zgodę co do kluczowej potrzeby odbudowy zaufania do instytucji i zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego jako priorytetów. Przypomniano, że dokument definiuje 11 kierunków działania, kładąc nacisk na uproszczenia, handel, eksport i rozszerzenie UE.

Rumunia wskazała na konieczność wprowadzenia zapisów dotyczących zarządzania ryzykiem na poziomie krajowym oraz ochrony roślin, przy jednoczesnym wykluczeniu środków uznawanych za niebezpieczne. Francja postulowała, by zakazy były wprowadzane jedynie w oparciu o zrównoważone alternatywy, co powinno zostać wsparte funduszami na sprawiedliwą transformację. Niemcy zwróciły uwagę na potrzebę bardziej proaktywnego charakteru dokumentu oraz podjęcia działań wobec nowych propozycji przepisów.

Czesi i Węgrzy wyrazili obawy wobec potencjalnych ograniczeń w dopłatach bezpośrednich i proponowanych progach obowiązkowych, które ich zdaniem mogłyby wpłynąć negatywnie na funkcjonowanie sektora rolnego. Oba kraje postulowały usunięcie punktów, które mogą prowadzić do dalszych reform WPR bez odpowiedniego zabezpieczenia interesów rolników. Hiszpania zaznaczyła potrzebę uwzględnienia gospodarczych i społecznych aspektów w gospodarowaniu wodą, a także zaapelowała o jasne stanowisko w sprawie umowy Mercosur, co było też poruszone przez Polską delegację.

Z kolei Finlandia podkreśliła znaczenie dużego budżetu, który zapewni wiarygodność sektora

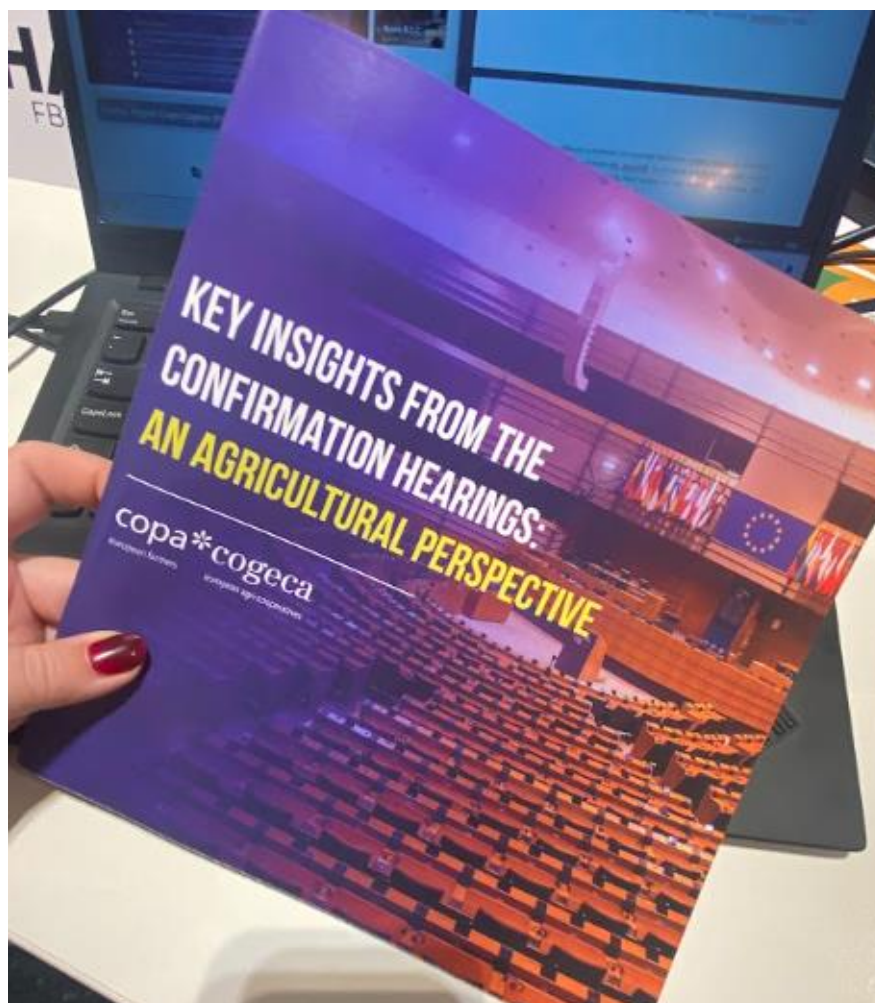
**Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji**

oraz wsparcie dla spółdzielni rolniczych jako kluczowych dla wzmocnienia pozycji negocjacyjnej rolników. Portugalia była za przyjęciem dokumentu w obecnym brzmieniu, zaznaczając jedynie potrzebę dopracowania określenia "rolnicy aktywni zawodowo" dla uniknięcia nieporozumień.

Odpowiedzi co do samego przyjęcia początkowo były skrajne – od „podpiszemy tylko w tej formie” do „nie podpiszemy jeśli nasze uwagi nie będą zawarte”. Patrick Pagani podkreślił, że mimo różnorodności zgłoszonych uwag kluczowe jest, aby dokument stanowił odpowiedź na dialog strategiczny. Zwrócił uwagę, że określenie „rolnicy najbardziej w potrzebie” dotyczy aktywnych rolników, co jest wyraźnie zaznaczone w treści. Dokument zapewnia także wsparcie finansowe dla wszystkich rolników, a jego solidność daje przestrzeń na przyszłe dyskusje. Pagani zgodził się, że środki nie powinny być usuwane bez alternatyw, co znalazło odzwierciedlenie w tekście, a kwestie handlowe zostały omówione w szerokim kontekście, z wykluczeniem umów, takich jak Mercosur, jeśli budzą one poważne rozbieżności. Zastrzegł również, że odwołanie do dialogu strategicznego pozostaje zgodne z jego pierwotnym charakterem, jako bazy działań, a nie legislacji.

Następnie Sekretarz Generalna, Elli Tsiforou przypomniała, że zadanie zostało jasno zdefiniowane na początku, a proces pracy nad dokumentem odbywał się w ramach uzgodnionych przez uczestników. Dokument uwzględnia różnorodne argumenty i odnosi się do kluczowych kwestii organizacyjnych, ale celowo nie wychodzi poza określone granice. Elli podkreśliła, że Komisarz wyraził potrzebę wkładu w wizję strategiczną, co wymaga proaktywnego podejścia. Dokument, jej zdaniem, jest szansą na wyrwanie się z impasu w tej kadencji i przedstawienie konkretnych rozwiązań oraz wizji, w związku z czym priorytetem jest szybkie działanie, a nie rozwlekanie kwestii spornych.

Po tych uwagach wielu uczestników, w tym Austria i Niemcy, wskazywało na potrzebę akceptacji dokumentu w jego obecnym kształcie jako podstawy do dalszej współpracy. Giansanti podsumował, że ciężko znaleźć rozwiązanie idealne dla wszystkich, ale brak sprzeciwu oznaczałby zgodę na przyjęcie dokumentu. Ostatecznie, pomimo różnic, przyjęto dokument. Konsensus osiągnięto w duchu dalszego rozwijania wypracowanych zapisów i ich przyszłej ewaluacji.

Zadanie „Działalność na forum europejskim 2024”
#FunduszePromocji